

Студијски програм/студијски програми: Струковни фармацевт, Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Анатомија			
Наставник: др сци мед Христос Алексопулос, проф.струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета Студент стиче знања и усваја вештине о општим појмовима и дефинисању анатомије, историјском развоју и теорији анатомије. Упознавање са грађом и структуром људског тела.			
Исход предмета Студенти ће бити у стању да науче грађу људског тела и да је примене у свакодневној пракси коју обављају. Унапредиће организацију своје службе, а кроз истраживање, побољшаће квалитет пружених услуга у оквиру своје делатности.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање анатомије, увод у анатомију, оријентационе равни. Остеологија, подела костију по типу. Кости главе.Кости трупа. Кости екстремитета.миологија. Мишићи главе и врата. Мишићи трупа. Мишићи горњих и доњих екстремитета.Артхрологија,зглобови главе и врата,кичменог стуба. Зглобови горњих и доњих екстремитета. Кардио-васкуларни ситем. Респираторни систем Систем органа за варење. Уро-генитални тракт.Нервни систем, подела на периферни и централни. Делови периферног и централног нервног система. Васкуларизација нервног система. Чуло слуха. Чуло вида. <i>Практична настава</i> Практично упознавање студената са грађом људског тела по областима. Остеологија, миологија, артхрологија, унутрашњи органи.			
Литература Ј. Димитријевић, Х. Алексопулос, Клиничка анатомија човека са цитологијом, хистологијом и ембриологијом, ВМШСС Ћуприја, 2011., Н.Миловановић, Анатомија човека, ВМШ Ћуприја 2005, Х. Алексопулос, Љ. Марић, Анатомија човека-Практикум, ВМШ Ћуприја 2005, Х. Алексопулос, Анатомија човека- Практикум, ВМШ Ћуприја 2009, Х. Алексопулос, Небојша Д. Миловановић, Урош Љ. Лангура, Анатомски атлас човека- прво издање, Динекс, Београд, 2015, Ј. Димитријевић, Клиничка патологија са патолошком физиологијом, Кокар, Београд, 2013.			
Број часова активне наставе			Остали часови и
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	10		
колоквијум-и	20		
семинар-и	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Здравствено васпитање			
Наставник/наставници: др сци. мед. Миле Деспотовић, професор струковних студија, др Јадранка Урошевић, професор струковних студија			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова за слушање и полагање испита			
Циљ предмета је да студенти усвоје знања и развију одговорност за сопствено здравље и стекну неопходна знања и вештине за организоване здравствено-васпитне активности оспособљавања целокупног становништва за контролу здравља.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за препознавање здравствено васпитних потреба и примену стечених знања и вештина васпитања за здравље кроз промоцију здравља и едукацију појединца, породице, заједнице и установама примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите. Овладаност програмима који промовишу здравље и претварање знања о промоцији здравља у праксу			
Садржај предмета Теоријска настава Увод у предмет, здравствено васпитање и здравље, здравствени ресурси, здравствени ризици, здравствени потенцијал; здравствено васпитање и здравствена нега; Глобална стратегија за здрав живот кроз здравствено - васпитни рад и укључивање шире заједнице у очувању и унапређењу здравља. Здравствено васпитање – научна дисциплина, појмови здравственог васпитања (здравствена култура, здравствена пропаганда, емоције, мотивација, потребе, емпатија, ставови, обичаји, навике, понашање, стилови учења...); Циљеви васпитања за здравље, промоција здравља (светски дан здравља), хумани екосистем и здравствено васпитање, декларација XXI века, принципи здравственог васпитања; Методологија у здравственом васпитању (методика, здравствено васпитни програм, комуникација, комуникација); Методе здравственог васпитања; Здравствено-васпитна средства; Здравствено васпитање у заједници (васпитање за здравље у васпитно-образовним установама); Планирање, реализација и евалуација здравствено-васпитних интервенција у установама примарне, секундарне и терцијалне здравствене заштите као и у заједници; Посебни здравствено васпитни програми (хумани односи међу половима, промоција репродуктивног здравља адолесцената, промоција здравих стилова живота и ризико фактори који доводе до болести); Превенција хроничних незаразних болести. Здравствено-васпитне интервенције у превенцији болести зависности (пушење, алкохолизам, наркоманија). Специфичности здравственог васпитања у периоду трудноће, рађања и бабиња.			
Практична настава Уводне вежбе. Упознавање. Комуникација у здрав. васпитању. Улога медицинске сестре бабице у промоцији здравља. Циљеви васпитања за здравље, планирање и остваривање циљева, примена принципа у здрав. васпитању. Здравственоваспитне методе. Формирање групе. Здравственоваспитна средства; израда и примена здравственоваспитних средстава, анкетних упитника, припрема и реализација индивидуалног програма. Практични приказ здравственоваспитних метода. Припрема и реализација часа. Боравак и рад у предшколској установи, боравак и рад у дому здравља, боравак и рад у установи хоспиталног типа, евалуација спроведеног програма са корисницима. Улога медицинске сестре бабице у реализацији посебних здравствено васпитних програма: хумани односи међу половима, промоција репродуктивног здравља адолесцената, промоција здравих стилова живота и ризико фактори који доводе до болести; превенција хроничних незаразних болести, превенција болести зависности. Здравственоваспитне интервенције у периоду трудноће, рађања и бабиња. Сарадња са невладиним сектором. Промоција здравља у заједници - учешће здравственог васпитача у промотивним активностима у складу са препорукама СЗО.			
Литература: 1. Кекуш Д. Здравствено васпитање, треће издање, Дигитал Арт, Београд, 2014. 2. Стаменовић М, Здравствено васпитање, Висока медицинска школа струковних студија Ћуприја, Clipart, 2006; Допунска литература: 3. Приручник „Васпитање за здравље кроз животне активности“, Министарство просвете и спорта Републике Србије, 2006. године			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит поена

активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни фармацевт, Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Јавно здравље			
Наставник: Др сци. мед. Татјана Килибарда, проф.струковних студија			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са концептом јавноздравственог приступа здрављу-болести кроз стицање теоријских знања и практичних вештина.			
Исход предмета: Студент схвата здравље-болест као глобалну појаву, зна да дефинише и идентификује јавноздравствене проблеме на локалном нивоу и глобално, зна задатке и одговорности здравствених радника на свим нивоима превенције ради унапређења здравственог стања различитих група становништва, идентификује факторе ризика по здравље појединца и заједнице и познаје начине за њихову редукцију, има знања и вештине да учествује у креирању и спровођењу јавноздравствених програма у заједници и схвата концепт и задатке здравствених радника у ургентним јавноздравственим ситуацијама.			
Садржај предмета - Теоријска настава: Појам и дефиниција јавног здравља; Савремени концепт јавног здравља; Развој јавног здравља код нас и у свету; Законске одреднице јавног здравља; Правне и етичке норме у јавном здрављу; Здравље и теорије здравља; Процена здравља и показатељи здравственог стања становништва; Појам квалитета живота и квалитет живота у вези са здрављем; Управљање здравственим ресурсима; Планирање и програмирање у јавном здрављу; Здравствена технологија; Стил живота, екологија и јавно здравље; Међусекторска сарадња у јавном здрављу; Институције од значаја за јавно здравље; Најзначајнији јавноздравствени проблеми и изазови и њихова превенција; Јавноздравствене интервенције у осетљивим популационим групама; Контрола заразних болести; Спречавање и сузбијање нозокомијалних инфекција; Програми за рано откривање болести; Приправност и одговор на ургенте јавноздравствене ситуације; Васпитање за здравље; Промоција здравља. Практична настава: Модели здравља и болести. Мере превенције. Прикупљање и тумачење података у вези здравственог стања становништва, вођење медицинске евиденције, коришћење МКБ-10. Дефинисање и идентификација јавноздравствених проблема на локалном и глобалном нивоу и утврђивање приоритета; Процена здравља и процена квалитета живота: скале за процену здравља и процену квалитета живота; Процена ризика и идентификација ресурса; Израда планова и програма у јавном здрављу; Дефинисање и примена јавноздравствених интервенција у осетљивим популационим групама; Спровођење мера контроле заразних болести; Спречавање и сузбијање нозокомијалних инфекција; Приказ случаја за масовни организовани скрининг; Креирање јавноздравствене акције у заједници; Концепт васпитања за здравље и промоције здравља у пракси.			
Литература: 1.Јевтић М, Ач Николић Е. <i>Јавно здравље за студенте стоматологије</i> . Нови Сад: Медицински факултет, 2014. 2.Puntarić D, Stašević I, Ropac D. <i>Javno zdravstvo</i> , Medicinska naklada, Zagreb, 2017. 3.Detels R, Gulliford M, Abdool Karim Q, Tan CC. <i>Oxford Textbook of Public Health</i> (6. ed), Oxford University Press, Published online 2015.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 1	
Методе извођења наставе: Предавања, интерактивне вежбе, колоквијуми, семинарски радови, консултације и самостални рад студента			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	/
практична настава	15	усмени испит	40
колоквијум-и	20		
семинар-и	15		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Интегративна здравствена и социјална заштита жене и детета			
Наставник/наставници: др Сања Трговчевић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета Упознавање студената са историјатом, савременим системским приступом, карактеристикама и перспективама међународне, али и посебностима домаће здравствене и социјалне заштите у интегрисаном приступу.			
Исход предмета Стицање и усвајање знања о интегрисаном приступу, јавним политикама и субјектима система здравствене и социјалне заштите становништва Србије; о интеракцији социо-економских и демографских детерминанти са природним и урбаним окружењем; о узајамним утицајима и међународним оквирима здравствене и социјалне заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни појмови здравствене и социјалне заштите. Здравствена и социјална заштита кроз време. Савремени системи здравствене социјалне заштите у Свету и Републици Србији. Демографија. Медицински и социјални модел инвалидности; здравствене и социјалне потребе деце, младих и жена. Сарадња медицинске сестре/бабице и система социјалне заштите у раном откривању сиромашта, занемарених других вулнерабилних категорија становништва. Задаци и одговорност медицинске сестре/бабице у раном откривању деце са сметњама у развоју. Развојни поремећаји деце и младих (слепих,слабовидних, глувих и наглувих, телесно инвалидних и ментално ретардираних). Насиље, злостављање и занемаривање као проблем здравствене и социјалне заштите; сузбијање наркоманије и других болести зависности. Едукација становништва. Задаци медицинске сестре/бабице у интегрисању вулнерабилних категорија у друштвену заједницу. Персонализован приступ корисницима здравствене и социјалне заштите. <i>Практична настава</i> Улога медицинске сестре/бабице у подизању опште и здравствене културе, политике здравствене и социјалне заштите. Улога медицинске сестре/бабице у очувању и унапређењу животне средине. Интегративни приступ хроничним незаразним болестима. Превенција и контрола; спровођење, праћење и Евалуација. Интегративни приступ менталном здрављу. Болестима зависности. Злостављање и занемаривање. Маргинализоване групе.			
Литература 1. Жикић Б, Репродукција, маргиналност, ризик , Српски генеалошки центар 2017. 2. Симић С, Социјална медицина , МФ Београд, Libri MEDICORUM 2012. 3. Ауторизована предавања			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава:2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
практична настава	20	усмени испт	
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковни фармацевт, Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Енглески језик				
Наставник: Зорана Јурињак, наставник страног језика				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета				
Циљ предмета: Коришћење стручне литературе на енглеском језику, писање краћих текстова, белешки, савладавање основне терминологије, коришћење речника, интернета и осталих извора информација из области фармације. Студенти треба да стекну продуктивно знање енглеског језика као и да се оспособе за самостално изражавање у оквиру тематике везане за професионалну сферу.				
Исход предмета: Студенти ће савладати основну медицинску терминологију на енглеском језику, успешно ће користити речнике, интернет и бити у стању да сакупе и дођу до неопходних информација из области здравства и посебно фармације. Студенти ће успешно научити како да аплицирају за посао и напишу свој 'CV'.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Обрада стручних и истраживачких текстова, стручне терминологије, фраза и идиома са посебним акцентом на фармацију. Вежбање језичких вештина у реалним ситуацијама. Индуктивно и дедуктивно савладавање граматичких јединица имплементираних у реалне потребе свакодневног живота и професије којом се студенти баве. <i>Практична настава</i> Савладавање вештине писања (формално и неформално писмо; апликационо писмо, писмо жалбе и рекламације, писмо пријатељу, писање професионалне биографије). Савладавање вештине слушања (монолог, дијалог, академски разговор, научно-популарни садржај). Савладавање вештине говора (свакодневне теме и питања, поређење и супротстављање мишљења, дискусија).				
Литература: 1. Tony Grice, NURSING 1, Oxford University Press 2010 2. Нела Мариновић, ПРАКТИКУМ Енглески у медицини, ВМШСС Ћуприја, 2006 3. Нела Мариновић, ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК ЗА СТУДЕНТЕ СТРУКОВНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ ШКОЛА, Висока медицинска школа струковних студија у Ћуприји, 2014. 4. Raymond Murphy, ENGLISH Grammar inUse Pre-intermediate, Cambridge University Press,2010 5. Софија мицић, МЕДИЦИНСКИ РЕЧНИК, Завод за издавање уџбеника, Београд, 2007 6. English Advanced Learner's Dictionary, Oxford Press, 2009 7. Љубица Поповић, Вера Мирић, Граматика енглеског језика са вежбањима, Завод за издавање уџбеника, Београд, 2001				
Број часова активне наставе:				Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		25
практична настава	10	усмени испт		25
колоквијум-и	30			
семинарски рад	/			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Етика и здравствено законодавство			
Наставник: др сци мед Славиша Минић, виши предавач, др Дејан Матић ванредни професор			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: Упознавање са развојем етике кроз историју и усвајање ставова везаних за рад у здравству.Упознавање са основним појмовимамедицинске етике, етичким теоријама, моралним принципима и правилима.			
Исход предмета: Студент ће упознати теоријске и практичне аспекте етике као науке, посебно медицинске етике. Савладаће етичке појмове и етичке концепте у медицини. Моћи ће да примени етичке принципе и да спроведе етичку анализу. Овладаће медицинском деонтологијом и етичком методологијом и управљаће решавањем етичких случајева у професионалној пракси.			
Садржај предмета Теоријска настава Информисање о историјским променама моралних схватања и имплементација савремених ставова у рад здравствених радника.Појам морала, моралности, етике и деонтологије, заклетве и кодекси. Етички став здравствених радника према болеснику у појединим гранама медицине. Велике и вечите етичке теме и дилеме (еутаназија, медицинска тајна, артефицијални абортус, истраживања на људском геному). Етички став здравствених радника према друштвеној заједници, колегама и својој професији. Медицинска деонтологија и медицинско право. Грешкеу медицини и кривична одговорност здравствених радника.			
Литература 1. Марић Ј. Медицинска етика. Београд: Наша књига; 2005. 2. Ненадовић М. Медицинска етика. Београд: Биграф; 2007.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава:3	Практична настава:
Методе извођења наставе Интерактивна теоријска настава, консултације, израда семинарског рада, колоквијум и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	30		
семинарски рад	20		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Педагогија			
Наставник/наставници: проф. др Биљана Стојановић, редовни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета Да упозна студенте са основама науке и праксе васпитног и образовног деловања, ради оспособљавања за професионални рад на очувању и унапређењу здравља становништва, као и оспособљавање за педагошки рад.			
Исход предмета Да студенти разумеју педагошке процесе учења, развију способности и вештине за процес васпитања и образовања у циљу развоја сопствене личности и личности деце са којом раде.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет и задаци педагогије, Васпитање-могућности и границе, Методе и средства васпитања, Начела васпитања, Специфичности комуникације у наставном процесу, Породично васпитање, Појмовно одређење дидактике, дидактички принципи, Наставне методе, Наставна средства, Организациони облици наставе.			
Литература Будимир-Нинковић, Г. (2008). Педагогија и андрагогија. Ћуприја: Висока медицинска школа струковних студија у Ћуприји.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Усмено излагање, дијалог; рад у паровима, интерактивни рад у малим групама, фокус групе, дискусија, демонстрација, тимска настава.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	/	усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм: Струковни фармацевт, Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Физиологија				
Наставник: Проф. др Владимир Живковић				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 4				
Услов: Предходно одслушан предмет: Анатомија				
Циљ предмета: Стицање знања о функционалним процесима у организму, њиховој међузависности и зависности од утицаја спољашњих фактора, као и функционисање организма као целине у нормалним условима.				
Исход предмета: Стечена знања из физиологије омогућавају студенту да прати и разуме остале медицинске предмете, које проучава у току студија. Ово се нарочито односи на клиничке предмете, који се баве поремећајима физиолошких процеса и њиховим лечењем.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Увод у физиологију. Функционална организација људског организма и појам унутрашње средине.Органи и органски системи. Телесне течности.Хомеостаза. Опште и специфичне функције ћелија. Транспорт супстанци кроз ћелијску мембрану. Мембрански потенцијали. Физиологија крви; ћелијски елементи и плазма, хемостаза. Лимфа и лимфоток. Функционалне карактеристике попречнопругастог, глатког и срчаног мишићног ткива. Функција кардиоваскуларног система; срце, функција и регулација функције. Крвни судови;Системски и плућни крвоток, функција капиларног корита. Крвни притисак и његова регулација. Физиологија респираторног система; спољашње дисање, фонација, регулација ацидобазне равнотеже, метаболичка и одбрамбена функција плућа. Регулација рада респираторног система. Функција бубрега; екскреторна, регулаторна и ендокрина.Карактеристике реналног крвотока. Функција дигестивног система; варење и апсорпција хранљивих материја. Улоге јетре и панкреаса. Метаболички процеси; анаболизам и катаболизам. Репродуктивна и ендокрина функција система за репродукцију. Функција ендокриног система; хипоталамус-хипофиза, улога тиреоидне и паратиреоидних жлезда, надбубрежних жлезда,панкреаса и гонада. Хормони других ткива (бубрега, црева). Физиологија нервног система.Хемијска и ћелијска основа функције нервног система. Рефлекс као модел функције нервног система.Функционална организација нервног система: сензорне и моторне функције. Карактеристике мождане циркулације, цереброспинални ликвор и крвно-мождана баријера. Физиологија коже.				
Литература: 1.Т. М. Јовановић. Медицинска физиологија. Дефектолошки факултет, 2004; Београд 2.С. Guyton & J. E. Hall. Medical physiology, tenth edition. W. B. Saunder company 2000; Philadelphia, Pensilvania, USA. Превод: Савремена администрација 2003; Београд 3.Д.М.Митровић и сарадници. Основи физиологије човека IV прерађено издање. Сисеро Лесковац, Београд 2003.				
Број часова активне наставе:				Остали часови и
Предавања: 3	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијуме и завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	20	писмени испит		10
практична настава	0	Усмени испит		40
колоквијум-и	20			
семинар-и	10			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Здравствена нега
Наставник/наставници: др сци. мед. Сунчица Ивановић, виши предавач
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета
Циљ предмета Студент усваја знања и разумевање у вези: сестринске професије и здравствене неге као засебне научне дисциплине, савремених тенденција у развоју сестринства, улоге сестринства у превенцији здравља, промоцији и усвајању здравих стилова живота, принципа и метода здравствене неге, сестринских интервенција, компетенција и образовања медицинских сестара, темеља на којима ће се заснивати сазнање и усавршавање вештина у сестринској пракси која прати савремене токове и холистички приступ у раду, начина заштите на раду и настанка стреса, сестринске етике и позитивне комуникације, прогресивне и палијативне неге, сестринске документације, процеса здравствене неге као методи рада, структуре и фазе процеса здравствене неге и оспособљавања за самостално прикупљање података, анализирања, постављања сестринске дијагнозе, планирања, спровођења, вредновања и евалуације здравствене неге.
Исход предмета Студент ће стећи знања која ће му омогућити да разуме сестринство и здравствену негу као аутономно подручје рада медицинских сестара. Сечена знања из теоријског и вештине у практичном делу, омогућиће студенту да примењује у свакодневном раду принципе, методе и моделе здравствене неге, познавање методе стицања функција и компетенција, мере превенције од заразних болести и настанка стреса, активностима рада у клиничко-болничкој пракси, примарној здравственој заштити, у спровођењу прогресивне и палијативне неге, примени етичких начела и позитивне комуникације, коришћења сестринске документације. Такође, омогућиће студенту примену организационих модела у здравственој нези, структуру и фазе процеса здравствене неге, да објасни, опише и примени процес здравствене неге, да утврди потребе за здравственом негом, постави дијагнозу неге и колаборативне проблеме, постави циљеве и планира негу, спроведи реализацију неге и изврши евалуацију постигнутог. Документује све фазе рада.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам сестринства и здравствене неге. Развој сестринства и здравствене неге кроз историју. Савремене тенденције у развоју сестринства. Принципи и методе здравствене неге. Основне сестринске интервенције. Здравствена нега у клиничко болничкој пракси: врсте пријема, процедуре пријема и отпуста, хоспитализација деце и странаца. Медицинска и психолошка припрема за хоспитализацију. Здравствена нега у примарној здравственој заштити: стратегије и циљеви. Етика и комуникација у сестринству. Заштита медицинских сестара на раду, стрес и професионално сагоревање на раду. Заштита кичменог стуба. Прогресивна нега, палијативна нега и квалитет живота. Сестринске функције и компетенције. образовање медицинских сестара. Увод у Процес здравствене неге, утврђивање потреба за негом и модели потреба. Развој термина и формулисање сестринских дијагноза и колаборативних проблема. Циљеви у здравственој нези и врсте циљева. Стратешки приступи у планирању здравствене неге, реализација плана здравствене неге и примопредаја дужности. Документовање обављене неге. Евалуација и врсте евалуације. Документација у здравственој нези. Организациони модели пружања неге. <i>Практична настава</i> Упознавање и посета установама здравствене и социјалне заштите, основних вредности сестринске неге, сестринске документације и неопходних услова за квалитетну здравствену негу. Активно учествовање у различитим методама ЗН: конструисање и коришћење различитих врста интервјуа и метода посматрања. Сестринске интервенције кроз принципе здравствене неге. Организовање радног дана службе здравствене неге у клиничко болничкој пракси: практична примена медицинске и психолошке припреме за хоспитализацију. Практични приказ пријема и отпуста у болницу са пратећом документацијом. Рад са децом и странцима у току хоспитализације. Организација здравствене неге у домовима здравља. Практични приказ етичких принципа у раду. Вежбање позитивне комуникације у сестринству и решавање конфликта. Практична примена заштитних средстава на раду. Рад у групи: решавање стреса и професионалног сагоревања. Рад у јединици самонеге, полуинтензивне и интензивне неге. Кућна нега и лечење. Рад у одељењу за палијативну негу и збрињавање умрлог пацијента. Упознавање са документацијом ПЗН. Практично утврђивање потреба за негом и прикупљање података различитим методама. Постављање дијагноза неге и колаборативних проблема. Постављање циљева и израда плана здравствене неге. Практична примена реализације плана здравствене неге. Евалуација ПЗН (почетна, у току и завршна, квалитативна и квантитативна).
Литература 1. Тијанић М.Ђурановић Д,Рудић Р.Миловић Љ,Здравствена нега и савремено сестринство, V

допуњено издање, Научна, 2010			
2. Миловић Љ.: Здравствена нега, Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја 2005.			
3. M.S.Ambrouz и сарадници: Сестринске процедуре, Дата статус, Београд, 2010.			
4. Рудић Р., Коцев Н., Мунђан Н. Процес здравствене неге: практикум за студенте - водич за праксу. Београд: Научна КМД ДОО, 2008.			
5. Doenges M., Moorhouse M. Application of Nursing Process and Nursing Diagnosis: An nteractive Text for Diagnostic Reasoning 6th Edition. Philadelphia: F.A. Davis Company, 2012.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	
		Практична настава:3	
Методе извођења наставе			
Настава ће се спроводити у облику предавања, вежби, семинарских радова у трајању 15 недеља. Током наставе одржаће се колоквијум и на крају наставе усмени испит. Студенти ће бити оспособљени да самостално презентују семинарске радове. За практичну наставу, студенти ће уз асистенцију наставника вештина бити оспособљени да самостално изводе сестринске интервенције.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
активност у току предавања		10	
практична настава		15	
колоквијум-и		20	
семинар-и		5	
		Завршни испит	
		писмени испит	
		усмени испт	
			
		поена	
		50	

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Инфективне болести са епидемиологијом			
Наставник/наставници: Проф. Др Предраг Чановић, редовни професор, др сци. мед. Татјана Стојковић, професор струковних студија			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ наставе овог предмета је да студенти стекну основна знања о етиологији, патогенези, епидемиологији, кличкој слици, дијагностици и терапији инфективних болести. Упознавање студената са основним дефиницијама, појмовима и циљевима епидемиологије.			
Исход предмета По завршетку наставе из предмета Здравствена нега у инфектологији од студента се очекује да стекне основна знања о: значају инфективних болести код нас и у свету; Методологији рада са заразним болесником; Најважнијим клиничким синдромима у инфективним болестима; Основним дијагностичким поступцима у инфектологији; Значају хематолошких, биохемијских, микробиолошких и серолошких анализа у постављању дијагнозе инфективних болести, Основним принципима терапије заразних болесника; Примени појединих мера профилаксе заразних болести; Вакцинацији против инфективних болести; Интрахоспиталним инфекцијама и њиховој превенцији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Уводно предавање (основне етиолошке, патогенетске и клиничке карактеристике инфективних болести; основни принципи дијагностике и терапије инфективних болести; најважнији клинички синдроми у инфектологији). Стрептококне и стафилококне инфекције - (ангина, скарлатина, еризипел,...). Вирусне инфекције централног нервног система (цитолошки и биохемијски преглед ликвора, постављање етиолошке дијагнозе). Бактеријске инфекције централног нервног система (цитолошки и биохемијски преглед ликвора, постављање етиолошке дијагнозе). Вирусне осипне грознице (рубела, морбили, варичела, егзантема субитум, инфективни еритем – лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Инфекције респираторног система (инфлуенца, параинфлуенца, аденовиروзе, мумпс, пертусис, легионелозе - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Инфекције дигестивног система (алиментарна интоксикација и тоksiинфекција, трбушни тифус, колера, бациларна дизентерија - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Акутни вирусни хепатитиси (лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Анаеробне инфекције и зоонозе (тетанус, ботулизам, беснило, лептоспирозе, борелиоза, токсоплазмоза - лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). ХИВ/АИДС (лабораторијске анализе и постављање етиолошке дијагнозе). Интраутерине инфекције. Интрахоспиталне инфекције. Увод у епидемиологију (основни појмови. Циљеви и стратегија епидемиологије. Епидемиолошки модели.). Активна имунизација. Организација активне имунизација. Пасивна заштита. Пuteви преношења заразних болести. Вограликов ланац. Карактеристике контактних, хидричних и алиментарних епидемија.			
Литература 1. Чановић П, Тодоровић З. Инфективне болести са епидемиологијом, Виша медицинска школа у Туприји, 2002.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 0
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	10		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Психологија и комуникационе вештине			
Наставник: др Бојан Вељковић, предавач			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова			
Циљ предмета: Усвајање основних психолошких знања, са тежиштем на холистичком приступу који потенцира неодвојивост и снажно прожимање физиолошких и психолошких функција човека, односно његово биопсихосоцијално јединство. Примена стечених знања у практичном раду, кроз унапређење компетенција у областима примене психологије у акушерству, унапређењу менталног здравља, превенције болести, нези и третману пацијената. Стицање знања и вештина из области комуникације, саветовања и психотерапије. Циљ је подизање свести о важности комуникације и повећање комуникацијских способности и вештина у медицинској пракси.			
Исход предмета: Студенти су психолошки едуковани и професионално компетентни да сагледају индивидуално-психолошку посебност и јединственост сваког пацијента, повезаност и условљеност његових морфолошко-физиолошких карактеристика и психолошких функција, односно менталног функционисања. Такође, студенти су едуковани да анализирају и интегришу у своје искуство сопствене психолошке карактеристике, попут емоција, мотива, потреба, итд., како би били што квалитетнији здравствени радници. Студенти ће стећи знања о основним појмовима из теорије комуникације, врстама комуникације и препрекама за успешну комуникацију. Студенти треба да буду оспособљени за практичну примену комуникацијских знања и вештина у пракси.			
Садржај предмета Теоријска настава: Увод у психологију: Предмет и методе психологије; циљеви и задаци медицинске психологије, улога психологије у гинекологији и акушерству. Биолошке основе психичког живота; људски мозак, психичке функције и психичке особине. Когнитивни процеси: појам свести, свесни и несвесни процеси; опажање, објекти перцепције, перцепција особа; пажња, својства пажње, тенацитет и вигилност; памћење, заборављање, учење; поремећаји психичких функција. Мишљење и интелигенција: конкретно и апстрактно мишљење; поремећаји, дефиниције интелигенције, мерење, класификација и интелектуални дефицити. Емоције: природа емоција, емоционална реаговања, функција емоција, адаптивно понашање, страх и анксиозност; емоције и здравље. Конативни процеси и личност: мотиви и воља, социјализација мотива, задовољење и осујећење мотива; толеранција на фрустрације; Личност: структура, развој и динамика; способности, темперамент и карактер; црте личности; интегритет и идентитет, ставови и вредности; развој личности жене и животни циклус, психолошке полне разлике; жена, брак и породица, наслеђе и сазревање, агенси социјализације. Здравље и превенција болести, болест као кризни догађај, реакције особе на болест. Психологија бола: теорије бола, подела бола с обзиром на узрочнике и трајање, утицај бола на психолошко функционисање. Психолошки аспекти трудноће и инфертилитета. Основе комуникације и базични појмови у комуникологији: информација, комуникацијски стимулус и реакција, порука, интеракција и трансакција, склопови и системи, знакови и симболи. Типови комуникације: интерперсонална и интраперсонална комуникација, комуникација у групи, комуникација у организација и масовна комуникација. Врсте комуникација: вербална и невербална комуникација. Вештине интерперсоналне комуникације: компетентност, мотивација, невербална сензитивност, емоционална интелигенција, асертивност, самоконтрола и емпатија. Психотерапија и психотерапијски приступ пацијенту; разговор са пацијентом: структура, комуникациони модели. Тешкоће и превазилажење баријера у комуникацији. Специфичност комуникације у гинекологији и акушерству. Практична настава: Вежбе прате наставне јединице и реализују се кроз радионичарски рад, дискусионе групе, играње улога и припрему и презентацију семинарских радова.			
Литература: 1. Миловановић, Р, <i>Медицинска психологија</i>. Виша Медицинска школа, Њуприја 2005. 2. Адамовић, В, <i>Емоције и телесне болести</i>, Нолит, Београд 1984. 3. Berger, D, <i>Zdravstvena psihologija</i>. DPS, Centar za primenjenu psihologiju, Beograd 1997. 4. Големан, Д, <i>Емоционална интелигенција</i>, Геопоетика, Београд 2005. 5. Х. Еиде., Т.Еиде, <i>Комуникација сестра - пацијент</i>. УМСТ Србије 2005. 6. Табс, С, <i>Комуникација, принципи и контексти</i>. Clío, Београд 2013.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавање уз активно учешће студената; дискусије у малим групама; примена концепата учења на проблемима; радионичарски рад; консултације; семинарски рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и	20		
Семинарски рад	20		

Студијски програм: Струковни фармацевт, Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво			
Назив предмета: Информатика			
Наставник: мр Драган Антић			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: савладавање општих и специфичних знања из области здравствене информатике, информационо комуникационих технологија, Windows-a, Internet-a, софтверског пакета Office, телемедицине, здравственог информационог система, упознавање са основним појмовима из статистике и обука за примену статистичких метода у медицинској пракси.			
Исход предмета: студент се овим програмом оспособљава да користи савремене информационо комуникационе технологије и примењује статистичке методе у медицинској пракси.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Медицинска информатика: развој, могућности, изазови; информације, подаци, знање; Internet и сервиси Web и e-mail; започињање рада на рачунару, истраживање радне површине, истраживање екрана Start и менија Start; истраживање Taskbara, истраживање поставки рачунара, проналажење информација; ажурирање Windowsa, завршавање рада на рачунару; управљање корисничким налозима и поставкама; породични налози; управљање садржајем прозора и прозорима апликација; телемедицина; здравствени информациони систем; општа статистика; сређивање података: груписање, приказивање података; статистичко описивање: релативни бројеви, мере централне тенденције, мере варијабилитета, мере облика расподела фреквенција; аналитичка статистика: статистичка анализа, теоријска статистика, испитивање разлике. <i>Практична настава :</i> Word: креирање документа; форматирање документа; побољшање изгледа документа; Excel: креирање радног листа; формирање радног листа; дизајн радног листа; PowerPoint: креирање презентације; дистрибуција презентације; претраживачи, базе података и претраживање информација, медицинске информатичке мреже; извори и стратегије претраживања здравствених информација на Интернету и on-line базама података; претраживање здравствених информација на Интернету и on-line базама података (PubMed, Cochrane Library и др.).			
Литература: 1. Информатика и статистика, Д. Антић, електронска скрипта (у припреми), АВМСС Одсек Њуприја 2. Windows 10 Корак по корак, Joan Lambert, Steve Lambert, CET Beograd 2016 3. План и програм ECDL/ICDL (The European Computer Driving Licence) www.ecdl.rs 4. http://www.heliant.rs/health , 5. Office 2007 na dlanu, Steve Johnson, Perspection, Inc., Kompjuter biblioteka Beograd 2007 6. Здравствена статистика и биомедицинска информатика, Милутин Дачић, V прерађено и допуњено издање, ВМШ Београд 2004 7. Основи медицинске статистике, М. Стојковић, 2005, ВМШ Њуприја			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	20	усмени испит	
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм: Струковни фармацеут, Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Микробиологија са имунологијом				
Наставник: др Јасмина Јовановић Мирковић, професор струковних студија				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: Претходно одслушан испит из: Анатомије				
Циљ предмета: Циљ наставе је да упозна студенате са грађом и физиологијом микроорганизама (бактерија, вируса, паразита и гљива) и основним појмовима у имунологији, међусобној зависности хуморалног и целуларног имунитета, као и методама испитивања имунског система.				
Исход предмета: Знање стечено у току наставе омогућиће студенту познавање значаја микробиологије и имунологије и разумевање утицаја микроорганизама на људско здравље и појаву болести; примену принципа асепсе и антисепсе у раду; антибиограм и рационализацију употребе антибиотика и хемиотерапеутика у лечењу због могућности развоја мултирезистентних сојева. Разумевање функције имунског система, значај вакцино- и серопротекције. Упознавање са радом у микробиолошкој и имунолошкој лабораторији.				
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Увод у микробиологију. Лабораторијска опрема и прибор, микроскопирање, бојење препарата. Морфологија, физиологија и метаболизам бактерија; Размножавање бактерија, бактеријска генетика, класификација бактерија; Антибактеријски лекови, резистенција бактерија на лекове, антибиограм. Физиолошка микрофлора, патогеност и вируленција, однос макро-микроорганизам. Стерилизација и дезинфекција. Вируси. Антивирусни лекови. Остали узрочници инфекција: протозое, хелминти и гљивице; Основи функције имунског система, урођени и стечени имунитет, хуморални и целуларни имунитет, поремећаји функције имуног система; Вакцинопротекција, серопротекција. Дијагностичке методе у микробиологији и имунологији.				
Литература: 1.В.Арсиф-Арсенијевић и сар., Медицинска микологија и паразитологија, за студенте медицине, фармације и стоматологије, I издање, Центар за иновације у микологији, Друштво медицинских миколога Србије, Београд, 2012. 2. М. Швабић-Влаховић, Медицинска бактериологија, Савремена администрација, Београд, 2005. 3. Abbas Abul K., Lichtman Andrew H.: Основна имунологија-функционисање и поремећаји имуног система, 2. изд., Дата статус, Београд, 2007. 4. Т. Јовановић и сар., Практикум из микробиологије и имунологије, Савремена администрација, Београд, 2000.				
Број часова активне наставе:				Остали часови и
Предавања: 2	Вежбе: 0	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда домаћих радова, учење за колоквијум и завршни испит.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања	20	писмени испит	25	
практична настава	0	усмени испт	25	
колоквијум-и	20			
семинар-и	10			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Основи биофизике са биохемијом и радиологијом			
Наставник: др Горан Јововић, професор струковних студија, др Јасмина М. Јовановић Мирковић, професор струковних студија, спец др мед Драгана Ђорђевић Шопаловић, предавач			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
Циљ предмета: Пружање основних знања из физике, посебно из области примене једносмерних и пулсирајућих струја. Упознавање са основним појмовима о јонизујућем зрачењу, радијацији, мерним величинама, детекцији извора зрачења. Мере заштите од јонизујућег зрачења. Карактеристике ултразвука, извори ултразвука, ултразвучни медицински уређаји. Ласер, основи ласерске дијагностике у биомедицини.			
Исход предмета: Студент је овладао основним знањима и вештинама из физике неопходним за разумевање примене електричних апарата у медицини, основним знањима и вештинама из радиолошке физике неопходним за разумевање примене зрачења у медицини и основним знањима и вештинама из радиолошке заштите, основним знањима и вештинама примене ултразвука у медицини, основним знањима и вештинама примене ласера у медицини.			
Садржај предмета Теоријска настава: Механика локомоторног система човека, полуге, биомеханички аспекти остеогенезе и механички модел адаптације форме кости, међумолекулске силе, еластичност при истезању и савијању, енергетика коштане фрактуре, импулсна сила, електрофизиологија, примери моделовања у електрофизиологији. Јонизујућа зрачења, основне физичке величине, Интернационални систем јединица; Извори и карактеристике електромагнетног зрачења; Атомска структура материје, језгро атома, радиоактивност; Природна и вештачка радиоактивност; Рендгенско зрачење (природа, особине, настанак); Основи дејства ЈЗ на материју, карактеристичне величине; Опште о заштити од зрачења. Законодавна регулатива, физичко-техничка заштита. Превенција и заштита у медицинској примени: превенција непожељног зрачења пацијената и професионалног особља. Карактеристике ултразвука, извори ултразвука, електрофизиологија. Ласер, основи ласерске дијагностике у медицини. Биолошка варијација биохемијских параметара и лабораторијске грешке, биохемијска дијагностика бубрежних болести (анализа урина), хематолошких болести (анализа крви), обољења срца, болести гастроинтестиналног система, поремећаји нервног система. Туморски маркери.			
Литература: Уџбеник: 1. Биофизика у медицини, Ј. Симовић, Ј. Вуковић, Д. Ристановић, Р. Радовановић, Д. Попов, Медицинска књига, Београд, 1977. 2. Физика 2, Д. Ивановић, И. Вучић, Научна књига, Београд, 1971. 3. Физика и дозиметрија зрачења, В. Вујнић, Виша медицинска школа, Београд, 1981. 4. Основи биофизике, Д. Раковић, ИАСЦ & ИЕФПГ, Београд, 2008. 5. И. Драганић, Радиоактивни изотопи и зрачење, Научна књига, Београд, 1985. 6. Ј. Станковић, Н. Милошевић, Основи радиолошке физике, ВМШ, Београд, 2007 7. Т. Јовановић, К. Пауновић : Основи радиолошке заштите; Београд; 2005. 8. С. Марковић, Р. Спаић: Здравље и друштво; Завод за биомедицинско инжењерство и медицинску физику СР Југославије; Београд; 2001.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2	Практична настава:
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	20	Писмени испит	
практична настава	/	усмени испит	50
колоквијум	20		
семинарски	10		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Летња пракса 1				
Наставник: Наставник задужен за Летњу праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета				
Примењивање, у кабинетским условима стечених знања и вештина, у реалном окружењу.				
Исход предмета				
Након завршене летње праксе студент ће бити оспособљен да дефинише и постави интересе пацијенткиња у центар интерпрофесионалне здравствене неге, развије однос заснован на поверењу са пацијенткињом, породицом и осталим члановима тима. Користи невербалне и вербалне комуникацијске технике у свом раду, користи знање, вештине и способности свих чланова здравственог тима како би обезбедио квалитетну услугу корисницама, примењујући холистички приступ и задовољава потребе корисника по процесу здравствене неге.				
Садржај предмета				
Практична настава: Специфичности комуникације у здравственој нези жене, труднице, породиље, породице и заједнице. Вештине комуникације у прикупљању података, дефинисању проблема, постављању сестринских дијагноза, дефинисању циљева, планирању и имплементацији лекарских и бабичких планова у здравствену негу жене, труднице, породиље, породице. Спровђење бабичких интервенција по плановима здравствене неге. Евалуација процеса здравствене неге. Рад у тиму и принципи тимског рада. Етички принципи у здравственој нези. Активно учешће у промоцији здравља жена у свим генеративним добрима кроз мултидисциплинарни тимски рад. Студент је у обавези да одради Летњу праксу 1 у трајању од 270 часова у хоспиталним условима и води Дневник летње праксе.				
Литература				
1. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010.				
2. Миловић Љ. Здравствена нега, Висока медицинска школа струковних студија, Њуприја, 2005.				
Број часова активне наставе				Остали часови:18
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Консултације, вежбе у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Стручна прака 1				
Наставник: Наставници задужени за Стручну праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у Службама за здравствену заштиту жена на примарном и секундарном (или терцијалном) нивоу здравствене заштите, сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника.				
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад уз поштовање хијерархије, - препознавање своје улоге у тиму и преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника, - партиципирање у дијагностичким и терапијским процедурама, - партиципирање у процесу здравствене неге, - здравствено васпитни рад - циљане едукативне програме, самостално или тимски. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теорисјко и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају на релацији здравствени професионалац – корисник здравствене услуге.				
Садржај предмета У референтним наставним базама, студент ће кроз стручну праксу да евалуира стечена знања и да се припреми за професионално обављање послова и задатака из области здравствене и социјалне заштите и неге жена на свим нивоима здравствене заштите. Стручна пракса је дефинисана садржајима предмета: Здравствена нега; Здравствено васпитање; Интегративна здравствена и социјална заштита жене и детета; Психологија и комуникационе вештине; Информатика Студент је у обавези да одради Стручну праксу 1 у трајању од 465 часова од тога 150 на примарном и 315 часова на секундарном (терцијалном) нивоу здравствене заштите и да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 31
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Методе извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра бабица најчешће користи: разговор □ интервју; здравствено васпитни рад; организација; □ припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; □ препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; □ континуитрани мониторинг;□ рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге ;□ правилно вођење документације				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Здравствена нега у хирургији са основама хирургије
Наставник/наставници: Др сци.мед. Момир Јовановић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: положени испити из предмети Анатомија и Физиологија
Циљ предмета Настава из предмета <i>Здравствена нега у хирургији са основама хирургије</i> има за циљ да студенти савладају планирано градиво и да схвате практичну примену стеченог знања. Да студенти изуче клинички слику, дијагностику и Здравствену негу оболења и повреда, органа и система. Да упознају методе клиничког испитивања, дијагностичке поступке, преоперативну и постоперативну здравствену негу. Да упознају савремене принципе приступа у здравственој нези оболења и повреда. Да се оспособе за решавање разних проблема и дилема индивидуално и тимски. Да се припреме и оспособе да оболеле и повређене збрину на најефикаснији начин како би их што боље физички, психички и функционално оспособили за рад и вратили на посао. Свеокупна едукација би оспособила студента за рад у Здравственим установама и у ванредним условима.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за пружање квалитетне здравствене неге хируршким болесницима као и да повређене и оболеле збрину на најадекватнији и најефикаснији начин. Биће у стању да било индивидуално, било тимски, учествују у решавању сложених случајева као и у организације здравствене неге у хирургији. Студент ће бити оспособљен за препознавање животно угрожавајућих стања у хирургији и предузимање одговарајућих поступака. Студенти ће бити оспособљени за примену принципа асепсе и антисепсе, предизимању мера у циљу спречавања и контроле интрахоспиталних инфекција; примену процеса здравствене неге код хируршких болесника. утврђивање потреба болесника, дефинисање проблема, постављање циљева планирање сестинских интервенција у циљу задовољавања потреба пацијената, као и за адекватну процену у свим фазама процеса здравствене неге. Студенти ће бити оспособљени за преоперативну припрему пацијената, периоперативну и постоперативну негу; за извођење самосталних и међузависних сестринских интервенција, као и за асистирање у дијагностичким процесурама. Студенти ће бити оспособљени за превијање, посматрање и процену рана у складу са својим компетенцијама, припрему и давање терапије, припрему пацијената, припрему материјала, припрему простора за дијагностичке и терапијске процедуре у свим гранама хирургије (ортопедији, абдоминалној хирургији, грудној, урологији, оториноларингологији, офталмологији, пластичној и реконструктивној хирургији, неурохирургији, максиларној, као и за употребу и одржавање инструмената, апарата и опреме која се примењује у хируршким гранама. Студенти ће бити оспособљени за примену вештина неопходних за активну партиципацију у ургентним хируршким дијагностичким и терапијским процедурама. Оспособљеност за рад у специјализованим јединицама за хируршку интензивну негу, Такође и за едукацију пацијената, породице и заједнице у области здравствене неге у хирургији.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Фазе здравствене неге у хирургији (преоперативна, периоперативна и постоперативна) 2. Професија медицинске сестре - бабице у систему хируршке здравствене неге 3. Мере асепсе и антисепсе 4. Инфекције у хирургији и контрола интрахоспиталних инфекција 5. Крвављење и хемостаза 6. Категоризација рана и збрињавање повређених 7. Стање шока и примена трансфузије и инфузионих раствора 8. Мониторинг болесника у јединици интензивне неге и механичка вентилација. 9. Здравствена нега у абдоминалној хирургији. 10. Исхрана хируршких болесника 11. Здравствена нега у гинекологији и урологији 12. Здравствена нега у трауматологији и ортопедији 13. Здравствена нега у неурохирургији. 14. Здравствена нега у кардио-васкуларној и торакалној хирургији. 15. Место и значај хирургије у збрињавању повређених у масовним несрећама. <i>Практична настава</i> 1. Припрема и едукација студената за приступ пацијенту кроз систем хируршке здравствене неге. 2. Норме, стандарди и принципи здравствене неге у преоперативном и постоперативном току. 3. Примена мера код кардио-пулмоналне реанимације.

4.Упознати студенте са мерама збрињавања повређених. 5. Препознавање трансфузијских реакција и поступак давања крви и крвних деривата. 6. Лечење и нега пацијената са поремећајима електролита. 7. Постоперативни мониторинг болесника у јединици интензивне неге. 8. Контрола и нега артеријске, венске линије и мерење ЦВП-а. 9. Постоперативни мониторинг хируршке ране и дренаже. 10. Упознавање студената са савременим дијагностичким методама у хирургији. 11. Превиијање рана, праћење процеса зарастања ране и скидање конаца. 12. Примена медикаментозне терапије у преоперативном и постоперативном периоду. 13.Норме и принципи здравствене неге у операционом блоку. 14. Препознавање клиничких манифестација шока код пацијената 15. Медицинска документација и збрињавање умрлог.			
Литература 1. Игњатовић Д , <i>Принципи здравствене неге у хирургији</i> , Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја, 2012 2. Стевовић М.Д. и сар.: <i>Хирургија за студенте и лекаре</i> , „Савремена администрација” , Београд, 2000 3. Lewis LS, Dirksen SR, Heitkemper MM, Bucher L.: Medical surgical nursing: Assessment and management of clinical problems, 8 edition, Canada, 2011 4. Стоиљковић Ј.: Здравствена нега у хирургији, АлтераБоокс, Београд 2014 5. Терзић Н, <i>Здравствена нега у хирургији</i> , Београд, 2013			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
Практична настава: 3			
Методe извођења наставе Теоријска настава у виду предавања са дискусијом, практична настава у виду демонстрирања методске јединице и увежбавање, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	
поена		поена	
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Здравствена нега у интерној медицини са основама интерне медицине
Наставник/наставници: спец др мед Немања Ненезић, предавач
Статус предмета: Обавезан
Број ЕСПБ: 5
Услов: положени испити из предмети Анатомија и Физиологија
Циљ предмета Циљ предмета је да студента упозна са основним теоријским и практичним знањима из области Интерне медицине, да стекну увид у етиологију, клиничку слику, дијагностичке процедуре, модалитете лечења и превенцију болести унутрашњих органа и система органа, те да уведе студента у клинички рад са интернистичким пацијентима. Омогућити студентима да усвоје знања и вештине из области здравствене неге у интерној медицини као и да упознају, науче: организацију рада на интерном одељењу, структуру интерног одељења, чување и вођење здравствене документације на интерном одељењу, пријем на интерном одељењу, мониторинг виталних функција, основе интернистичких болести и њихових клиничких манифестација; основне дијагностичке и терапијске процедуре. Такође, да упознају и науче здравствену негу код болесника са болестима: срца, крвних судова и лимфатика, респираторног тракта, гастроинтестиналног тракта, бубрега и уринарног тракта, хематопоезног система, ендокриног система, метаболизма и неправилне исхране, имунолошког система и мишићно-скелетног система. Студент стиче знања и усваја вештине у делу општих и специфичних потреба оболелих од болести унутрашњих органа и у степенима различитог интензитета угрожености здравља, овладава дијагностичким и терапијским процедурама самостално или као члан здравственог тима.
Исход предмета Студенти ће стећи основно теоријско знање из области Интерне медицине, моћи ће да разумеју основе патофизиологије настанка интернистичких болести, дефиниције интернистичких болести и повезаност интерне медицине са другим наукама. Биће оспособљени за правилно узимање анамнезе и препознавање одређених стања и болести, као и за учешће и рад у тиму за дијагностику, негу, лечење и рехабилитацију интернистичких пацијената, али и за спровођење мера и поступака за превенцију болести. Стећи ће самосталност у раду у оквиру своје компетентности и развиће правилан однос према пацијентима. Студент је оспособљен да примени процес здравствене неге; да планира здравствену негу код интернистичких болесника, организује, координира и спроводи планирану здравствену негу, опише и објасни теорију здравствене неге код интернистичких болесника. Да документује, кроз сестринску документацију, здравствену негу и да делује унутар здравственог тима са развијеним професионалним односом и одговорношћу, као и да спроводи здравствено-васпитни рад.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у здравствену негу, заједничка обележја здравствене неге интернистичких болесника, симптоми и знаци интернистичких болести, медицинска документација на интерном одељењу, организација рада на интерном одељењу и структура тима, пријем и збрињавање оболелих, хитан пријем, реанимација, транспорт витално угрожених болесника, мониторинг виталних функција, систематично посматрање болесника. Фактори ризика за настанак интернистичких болести, превенција болести, превенција ризика за настанак интернистичких болести. Лекови, апликација и подела лекова. Ограничено покретни и непокретни пацијенти и компликације код истих. Сестринске интервенције у дијагностичким и терапијским процедурама по системима органа, уз упознавање са основама болести унутрашњих органа (Кардиологија – симптоми и знаци у болестима кардиоваскуларног система, методе прегледа (дијагностичке процедуре) оболелих и фактори ризика за настанак болести, артеријска хипертензија (посебно у трудноћи), атеросклероза, исхемијске болести срца, болести миокарда, перикарда и ендокарда, срчане мане, поремећаји срчаног ритма, срчана инсуфицијенција, рехабилитација кардиоваскуларних болесника; Пулмологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, ХОБП, астма, запаљењске болести плућа, ТБЦ, тромбоемболија плућа, малигне болести плућа; Гастроентерологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, болести једњака, желуца, танког и дебелог црева, болести јетре, жучних путева и панкреаса; Ендокринологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, шећерна болест (посебан осврт на гестацијски дијабетес), болести штитасте жлезде, надбубрежне жлезде, хормонални поремећаји у трудноћи, хипер- и хипофункција ендокриних жлезда; Хематологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, анемије, малигне хемопатије, поремећаји коагулације; Реуматологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, инфламаторне реуматске болести, метаболичке реуматске болести, дегенеративне болести зглобова; Нефрологија – симптоми и знаци болести, дијагностичке процедуре, инфламаторне болести бубрега, акутна и хронична бубрежна инсуфицијенција, дијализа). Ургентна стања интернистичких болесника, методологија рада у јединицама интензивне неге. Принципи неговања оболелог, здравствена нега у терминалним стањима. Здравствена нега за одређене клиничке случајеве. Евалуација пружених интервенција у здравственој нези, етички принципи у раду са оболелима, заштита особља и болесника, конструктивна комуникација са оболелима, квалитетан живот

оболелог, вођење документације здравствене неге. Здравствено-васпитни рад са оболелима и њиховом породицом.

Практична настава

Практична настава садржајно прати теоријску.

Упознавање студената са садржајем предмета и наставном базом - структура болесника, организација и структура здравственог тима. Идентификација стања оболелих, планирање здравствене неге. Практична примена процеса здравствене неге за интернистичке болеснике. Сестринске интервенције у дијагностичким процедурама (по системима органа), контрола виталних функција, контрола излучивања, сарадња са другим члановима здравственог тима, аутономија и одговорност будућег професионалца у здравственом сектору. Сестринске интервенције у терапијским процедурама (по системима органа). Учешће у примени ургентне терапије, рад у јединицама интензивне неге, збрињавање витално угрожених болесника, пријем, транспорт, упознавање са стручно-методолошким стандардима здравствена неге, постављање етичких принципа у раду са оболелима, спречавање интрахоспиталних инфекција, заштита особља и болесника. Здравствена нега код коматозних болесника, примена одговарајуће исхране, спровођење рехабилитационих мера, здравствено-васпитни рад, конструктивна комуникација, овладавање савременом технологијом, вођење и чување документације оболелог.

Литература

1. Стаменовић М. Здравствена нега у интерној медицини, ВМШ Ћуприја, 2012.
2. Матић Ђ. Здравствена нега у интерној медицини, друго издање, Београд, 2001.
3. Франковић С. Здравствена нега одраслих, Загреб, 2010.
4. Сестринске процедуре, IV издање, превод са енглеског језика, Дата статус, Београд, 2010.
5. Копитовић И, Интерна медицина за студенте здравствене неге. Универзитет у Новом Саду, Медицински факултет. Нови Сад 2015.
6. Тодоровић Л, Интерна медицина. Висока медицинска школа струковних студија Милутин Миланковић. Београд, 2016.
7. Манојловић Д.(уредник), Интерна медицина, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2009.

Број часова активне наставе		Теоријска настава:3		Практична настава:3	
Методе извођења наставе: Предавања са активним учешћем студената (провера стечених знања), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит (усмени).					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена		Завршни испит	
активност у току предавања		15		писмени испит	
практична настава		15		усмени испт	
колоквијум-и		10			
семинар-и		10			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Гинекологија			
Наставник/наставници: др сци. мед. Љиљана Антић, професор струковних студија			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: положен испит из предмета Анатомија и Физиологија			
Циљ предмета Стицање знања из гинекологије како би студенти били у могућности да стечена знања прошире на стручно апликативним предметима и да решавају случајеве из домена гинеколошких обољења, на нивоу примарне, секундарне или терцијарне здравствене заштите.			
Исход предмета Студенти ће знати да примене стечена знања у едукативном и здравствено-васпитном раду са популацијом жена у свим животним добрима, са здравима и оболелима. Студенти ће бити оспособљени за промоцију и превенцију гинеколошких обољења у свим периодима живота жене; за дијагностику и превенцију инфертилитета, сексуално преносивих болести и малигнутих обољења гениталног тракта жена.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Анатомија карлице и репродуктивног тракта жене, Физиологија женских полних органа. Мменструални циклус и менструални поремећаји. Развој женских полних органа, аномалије женских полних органа. Гинеколошка анамнеза и преглед; поремећаји хормонског и генетског порекла, оболења у децем и адолесцентном добу. оболења и поремећаји репродуктивног здравља у периоду климактеријума и сенијума, остеопороза. Акутна и хронична запаљенска оболења полних органа жене; уринарне инфекције и поремећаји статике полних органа жене; пелвична инфламаторна обољења, СПБ. Инфертилитет – узроци од стране жене и мушкарца, дијагностичке методе, терапија, превенција. Биомедицински потпомогнута оплодња. Бенигни и малигни тумори женског репродуктивног система и дојке; фактори ризика, дијагностика и лечење, превенција. Ургентна стања у гинекологији. Ектопична трудноћа.			
Литература 1. Антић Љ, Тасић Ј, Деспотовић М, Гинекологији и акушерство. CLIPART. Ђуприја. 2020. 2. Ђурђевић С. Кесић В. Гинеколошка онкологија. Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад. 2009. 3. Поповић Д. Београд. Инфекције-обољења и дијагностика доњег гениталног система жене. ЕЛИТ МЕДИКА .2007. 4. Плећаш Д. Станимировић Б Станковић А Васиљевић М. Гинекологија и акушерство. Цибид. Београд, 2006.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 0
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	/	усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и	15		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Здравствена нега новорођенчета са основама педијатрије и неонатологије			
Наставник/наставници: спец др мед. Зорица Калуђеровић, предавач			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета Стицање знања о расту и развоју у интраутерином, постнаталном, одојачком и дечјем узрасту. Упознавање са физиологијом и патологијом дечје популације, посебно у неонаталном узрасту.			
Исход предмета Студенти ће моћи стечена знања да користе за рад у превентиви, дијагностици и лечењу деце, посебно у неонаталном периоду. Знаће да препознају физиолошке и патолошке промене код новорођенчета , као и да примене све превентивне мере у очувању здравља новорођенчета . Стеченим знањем моћи ће да се баве и здравствено васпитним радом.			
Садржај предмета Увод у педијатрију, здравствена заштита мајке и детета. Раст и развој. Поремећаји раста. Исхрана (природна, мешовита, вештачка, немлечна) и поремећаји исхране. Хомеостаза воде и електролита (дехидрација, електролитни дисбаланси, ацидобазни поремећаји). Вакцинација, имунологија. Новорођенче, адаптација на ванматерични живот, процена виталности и адаптивилности новорођенчета. Први клинички и неуролошки преглед новорођенчета. Одређивање гестационе старости. Прва нега новорођенчета, конгениталне аномалије,урођени поремећаји метаболизма, порођајне повреде, перинатална асфиксија, кардиолошка и пулмолошка обољења неонаталног узраста. Физиолошка и патолошка жутица новорођенчета. Хипогликемије новорођенчета, конвулзије у неонаталном периоду. Инфекције настале интраутерино и у неонаталном периоду. Сепса новорођенчета. Клиничке карактеристике превремено рођеног детета. Болести превремено рођеног детета. Педијатријска кардиологија, пулмологија, гастроентерологија, хематологија, неурологија. Болести бубрега и ендокринолошке болести у дечјем узрасту. Практична настава Практичан приказ организације рада у стационарним здравственим установама(породилишта, дечја одељења) Пријем моворђенчета у породилиште. Процена стања виталности и адаптивности по АПГАР методи, нега новорођенчета у боксу за новорођенчад, техника купања облачења, нега пупка, положај у постељи. Мерења телесне дужине, тежине, обима главе и грудног коша. Први подој новорођенчета, праћење успешности дојења. Транспорт, пријем и нега прематуруса у јединицу интензивне неге, процена гестационе старости, нега у инкубатору, фототерапија, ексангвинотрансфузија, Нега новорођене деце са пулмолошким, кардиолошким , неуролошким, нефролошким , гастроентеролошким и ендокринолошким обољењима. Специфичности конвулзивних напада у неонаталном узрасту.Порођајне повреде и njihова нега. Нега деце са развојним аномалијама.			
Литература 1. Перишић В, Јанковић Б: Педијатрија Уџбеник за студенте медицине, Медицински факултет Универзитета у Београду, 2010 2. Богдановић Р, Радловић Н :Педијатрија Уџбеник за последипломско усавршавање лекара, Академска мисао, Београд, 2016. 3. Боковић Д. И сар. Педијатрија и нега здравог и болесног дјетета, Фоча, Медицински факултет Фоча, Универзитет у Источном Сарајеву, 2019. 4. Маринковић Љ ; Здравствена нега у предијатрији, Г.А.Д. Београд 2001. 5. Рамадани Р ,Станић Р, Костић С,: Нега, дијагностика исхрана и терапија у неонатологији, Завод за уџбенике , Београд, 2010			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
Методе извођења наставе Предавања, активно учешће студената у току предавања, консултације, семинарски радови, 2 колоквијума, заршни испит.		Практична настава: 2	
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
практична настава	10	усмени испт	/
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Акушерство			
Наставник/наставници: спец. др мед. Драган Радосављевић, предавач			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: положен испит из предмета Анатомија и Физиологија			
Циљ предмета Да студенти стекну потребна знања из области акушерства која су основ за стицање знања из домена здравствене неге у акушерству; да савладају основе физиологије трудноће, порођаја и пуерперијума.			
Исход предмета Студенти ће савладати принципе савременог вођења физиолошке и патолошке трудноће и порођаја, како би као део тима активно учествовали у вођењу порођаја и бриге о новорођенчету			
Садржај предмета Теоријска настава: Карлица жене. Анатомија и физиологија женских полних органа. Физиологија трудноће-концепција, дијагноза трудноће. Преглед труднице и породиље, ултразвучна дијагностика; пренатална дијагностика; физиолошке промене у гравидитету; пренатална дијагностика; патологија трудноће-ризичне трудноће, болести у трудноћи, бактеријске инфекције, дијабетес мелитус у трудноћи, хипертензивни синдром у трудноћи, спонтани побачаји, превремени порођај.Пренесена трудноћа; вишеплодна трудноћа. Ургентна стања у току трудноће и порођаја. Порођај. Фактори порођаја. Порођајна доба. Механизам порођаја. Савремено вођење порођаја. Индукција и стимулација порођаја. Анестезија у акушерству. Карлична презентација плода.Повреде мајке и плода у порођају. Акушерске операције-царски резиндикације, анестезија код царског реза. Прва нега новорођенчета; физиолошки пуерперијум, патолошки пуерперијум; пуерперални ендометритис, маститис, пуерперална сепса.			
Литература 1. Младеновић. Гинекологија и акушерство. Завод за уџбенике. Београд. 2005. 2. Плећаш Д.Станимировић Б Станковић А Васиљевић М. Гинекологија и акушерство. Цибид. Београд, 2006 3. Живановић Ж. Трудноћа, порођај и послепорођајно доба и новорођенче. ГАК „ Народни фронт“ Београд, 2012. 4. Нинковић и сар. Патологија трудноће.Интерпресс. Београд. 2003 5. Живановић Ж. Ургентна обстетриција. Завод за уџбенике Београд. 2008 6. Динуловић. Акушерство 1 и 2 са патологијом трудноће			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава:0
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	20	писмени испит	
практична настава	/	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Анестезија, аналгезија и реанимација			
Наставник/наставници: Мр сци.мед.др. Тијана Јончић, предавач			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов:			
Циљ предмета Сстицање основног знања из области анестезије, аналгезије и реанимације.Указати на значај анестезије и аналгезије у клиничкој медицини.Упознати студенте са појмом животно-угроженог болесника и примени реанимационих протокола .			
Исход предмета			
Стечено знање у току наставе омогућиће студенту да препозна значај анестезије као интергративне науке, упозна са основним постулатима анестезиолошких процедура, разумевања врста анестезије, као и примену код различитих хируршких процедура.Такође, студенти ће се током наставе упознати са физиологијом акутног и хроничног бола и применом аналгезије у терапијском аспекту бола. Оспособити студента за правовремено препознавање животно-угрожавајућег болесника и адекватну примену одговарајућих реанимационих мера .Стечено знање из горе наведених области треба да послужи студенту као основ за даља усавршавања током студија.			
Садржај предмета			
Теоријска настава Појам анестезије-медицинска и етичка начела.Преанестезиолошка визита- преглед болесника пре анестезије-разговор са болесником , физикални преглед по системима –анамнеза . АСА класификација.Избор анестезије, врсте анестезије. Премедикација.Општа анестезија-механизам деловања.Врсте лекова у општој анестезији.Регионална и локална анестезија –механизам деловања.Локални анестетици .Мониторинг болесника током анестезије и непосредно након анестезије.Анестезија у акушерству .Физиолошке промене у трудноћи.Утероплацентарни крвоток.Мониторинг стања фетуса током порођаја.Специфичности анестезије код порођаја царским резом/општа анестезија,регионална анестезија/.Регионална аналгезија у току порођаја-епидурална и спинална аналгезија.Анестезија и компликације трудноће.Физиолошки појам бола.Акутни и хронични бол.Фармаколошки приступ акутном и хроничном болу.Значај аналгезије у психосоцијалном аспекту болесника. Појам животно-угроженог болесника.Етиологија и патофизиологија срчаног застоја и застоја дисања.Клиничка слика и дијагноза срчаног и респираторног застоја.Кардио-пулмонална-церебрална реанипација.Специфичност реанимације код новорођенчета.Прва клиничка процена стања новорођенчета-АПГАР скор.Узроци неонаталне депресије. Мониторинг животно-угроженог болесника у јединицама интензивне неге.Постреанимациони аспект лечења.			
Литература			
1. Лалевић П. и сар.. Анестезиологија. ЗЗУИНС Београд, 1999. Год			
2. Вучовић Д. и сар..Ургентна медицина. Обележја, Медицински факултет, Београд, 2003. год.			
3. Калезић Н., Угриновић Ђ. Анестезија и интензивно лечење хируршких Болесника – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2010.			
4. 4.Гашпаровић В. и сар. Хитна медицина ,2.допуњено и обновљено издање.			
5. Павловић А. Кардиопулмонално церебрална реанимација (3.допуњено издање)			
6. 6.Калезић Н.и сар.Иницијални третман ургентних стања у медицини(2.измењено и допуњено издање).			
7. 7.Ристић И. Ургентна медицина кроз примере из праксе. Обележја , 2008 год			
8. 8.Јукић и сур.Клиничка анестезиологија,друго издање			
9. 9. Miller’s Anesthesia, седмо издање			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 0	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
			поена
активност у току предавања		10	писмени испит
практична настава			усмени испт
колоквијум-и		20	
семинар-и		20	

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Фармакологија			
Наставник: др Петар Милић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положени предмети Анатомија и Физиологија			
Циљ предмета: Студенти треба да усвоје основна знања о фармакологији као науци и фармакотерапији као пракси, о леку као супстанци, њеном кретању кроз организам, начину, механизму и месту деловања лекова, фармаколошким особинама најважнијих лекова појединих фармаколошких група, њиховим индикацијама, контраиндикацијама и нежељеним дејствима.			
Исход предмета: Студент треба да буде обучен да примењује стечена знања у пракси приликом избора лека у оквиру лекова који се издају без рецепта, начина правилне апликације прописаног лека, праћења жељених и нежељених дејстава примењених лекова, саветовања пацијената о рационалној фармакотерапији и коришћења валидних информација о лековима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> • Општа фармакологија: дефиниције лекова, дозирање, основе фармакокинетики и фармакодинамики, одабране теме фармакотерапије (нежељена дејства лекова, примена лекова у посебним популацијама) • Фармакологија вегетативног и централног нервног система, фармакологија аутокоида (хистамин, серотонин, еикосаноиди); фармакологија система органа: кардиоваскуларни систем, крв и ткива, респираторни тракт, гастрионестинални тракт, ендокрини систем, антимикуробни лекови, антитуморски лекови, имуносупресиви • Токсикологија: основни принципи, антидоти, најчешћа тровања лековима, пестицидима, гасовима, хипоксичким отровима, супстанцама биљног и животињског света			
Литература: 6. Ђ. Стевановић; П. Милић; Ј. Јовановић Мирковић; В. Илић; Х. Алексопулос; Фармакологија са фармакокинетиком; Ћуприја: Висока медицинска школа струковних студија, 2019. 7. С. М. Јанковић; Приручник из фармакологије и токсикологије; Крагујевац: Факултет медицинских наука, 2013. 8. Х.П. Ренг, ур. Ранг и Дале: Фармакологија, 8. издање. Београд: Дата Статус, 2019.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава		усмени испит	25
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Генетика са ембриологијом			
Наставник: проф. др Биљана Љујић, ванредни професор			
Статус предмета:Обавезни			
Број ЕСПБ:3			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената са фундаменталним и практичним знањима у области генетике и ембриологије Програмом су обухваћене следеће области: ембриологија, принципи хумане генетике и клиничка генетика.			
Исход предмета <i>Знања и вештине које ће студент стећи:</i> Студент ће развити темељна знања о основама ембриологије; ћелијској и молекуларној основи наслеђивања; научити основне принципе наслеђивања урођених биохемијских, малигних, мулфикакторских и моногенских обољења; Студент ће стећи вештине примењивања појединих техника: анализа резултата кариотипа, израда и анализа родословних стабала; утврђивање механизма и типова наслеђивања нормалних и патолошких особина, детекција генских мутација. Стећи ће способност за заједнички рад у тимском окружењу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> ОБЛАСТ 1. ЕМБРИОЛОГИЈА: Опште карактеристике ембриолошког развоја ткива. Посебне карактеристике морфогенезе органа и система органа ОБЛАСТ 2. ПРИНЦИПИ ХУМАНЕ ГЕНЕТИКЕ: Ћелијска и молекуларна основа наслеђивања. Хромозом и деоба ћелије. Генетика развића. Модели наслеђивања. Полигенско и мултифакторско наслеђивање. ОБЛАСТ 3. КЛИНИЧКА ГЕНЕТИКА: Хромозомске аберације. Конгениталне аномалије и дисморфични синдроми. Моногенски поремећаји. Генетичко саветовање. Пренатална дијагностика и репродуктивна генетика .			
Литература 1. Р.Turpnrennz, S Ellard. Емеријеви основи медицинске генетике. Датастатус, Београд, 2009. 2. Милошевић-Ђорђевић О. Принципи клиничке цитогенетике. Медицински факултет, Крагујевац, 2010. 3. Timothy M.Сох. Молекуларна биологија у медицини. Медицинска наклада, Загреб, 2000. 4. Николић И.:»Ембриологија човека«, Дата статус, Београд, 2006.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:
Методе извођења наставе Настава се изводи у облику интерактивних предавања, колоквијума, консултација и самосталног рада студента.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и			

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1. ниво			
Назив предмета: Превентивна медицина			
Наставник: др сц. мед. Татјана Килибарда, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: Упознавање студената са концептом здравље-болест са фокусом на превенцију болести појединца, породице и у заједници, и са нагласком на промоцију здравља, идентификацију и редукцију фактора ризика за здравље, као и на партнерство за здравље. Омогућавање студентима да разумеју основне епидемиолошке принципе и методе, да анализирају и интерпретирају епидемиолошке податке и препоруке за превенцију и контролу болести.			
Исход предмета: Студент схвата здравље-болест као јединствен феномен, зна задатке и одговорности струковне медицинске сестре бабице на свим нивоима превенције, идентификује факторе ризика по здравље појединца и заједнице и начине за њихову редукцију, користи мултидисциплинарни приступ у свом раду и евалуацији рада у заједници. Оспособљен је да учествује у спречавању и сузбијању заразних и незаразних болести.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски развој, концепт и функције превентивне медицине. Законске основе и систем превентивне медицине. Здравље и детерминанте здравље. Бихејвиорални аспекти здравља. Природни ток болести и мере превенције. Концепт превенције у приступу породици, менталном здрављу, репродуктивном здрављу, повредама, вулнерабилним категоријама становништва Епидемиолошки модели и концепти болести. Пuteви преношења болести. Програми за рано откривање болести. Одлике заразних и незаразних болести. Организација здравствене заштите и здравствена заштита вулнерабилних категорија. Фактори ризика за појаву болести које оптерећују становништво и заједницу. Најзначајнији здравствени проблеми и изазови. Интерсекторска сарадња у спровођењу превентивних програма. <i>Практична настава</i> Модели здравља и болести. Мере превенције. Утврђивање најчешћих и најзначајнијих фактора ризика за здравље. Бихејвиорални аспекти здравља. Концепт превенције у приступу породици, вулнерабилним категоријама становништва, као и малигним обољењима, кардиоваскуларним обољењима, менталном здрављу, репродуктивном здрављу, повредама, остеопорози,. Прикази случаја за масовни организовани скрининг. Однос корисник – здравствени радник.			
Литература: 1.Симић С. et al. Социјална медицина. Београд: Медицински факултет Универзитета у Београду, 2012. 2.Јорга Ј. (уред.) Хигијена са медицинском екологијом.Београд: Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2013. 3.Влајинац Х, Јаребински М (уред.). Епидемиологија (II издање). Београд: Медицински факултет, Универзитет у Београду, 2009. 4.Мујовић МВ. Квалитет живота и фактори ризика. Београд: Стручна књига, 2006. 5.American Nurses Association (2015). Nursing: Scope and standards of practice (2 nd ed.). Washington, DC. http://tinyurl.com/scopeandstandards2015			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, рад у малој групи, учење за колоквијуме и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	25
практична настава	10	усмени испит	25
колоквијум-и	20	/	
семинар-и	10	/	

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица		
Назив предмета: Полно образовање и планирање породице		
Наставник/наставници: спец др мед Драган Радосављевић, предавач		
Статус предмета: Обавезни		
Број ЕСПБ:4		
Услов: нема услова за слушање и полагање испита		
Циљ предмета Стицање специфичних знања из области из области сексуалности, планирања породице и примене адекватних метода контрацепције у зависности од потреба корисника, у циљу заштите репродуктивног здравља, планирања жељеног броја деце и рађања здравог потомства. Да студенти формирају позитиван став према сексуалности, репродуктивном здрављу, трудноћи и рађању, како би у пракси дали свој допринос у промоцији репродуктивног здравља.		
Исход предмета Студенти ће знати да примене стечена знања у едукативном и здравствено-васпитном раду из области сексуалности, очувања репродуктивног здравља и припреми за здраво рађање и родитељство. Студенти ће знати да примене стечена знања у у едукативном и здравствено-васпитном раду из области репродуктивног здравља у педагошком раду од нивоа предшколског образовања до нивоа средњешколског образовања. Стечена знања служиће студентима и као основа за примену у пракси и за даљу стручну надоградњу у области полног образовања и планирања породице.		
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поремећаји у развоју полних органа жене и мушкарца. Сексуалност и сексуална активност. Ризично сексуално понашање. Сексуално злостављање. Ризично понашање младих и болести зависности. Полни хормони. Пубертет. Превремени и касни пубертет. Први сексуални однос. Ризици ране сексуалне активности. Менструални циклус. Овулација. Поремећај менструалног циклуса. Оболења и поремећаји репродуктивног здравља у периоду детињства и адолесценције. СПБ- дијагностика, терапија, превенција и ризици по репродуктивно здравље и потомство. Нега и заштита полних органа у децјем и адолесцентном добу.Организација и рад саветовалишта за младе, за репродуктивно здравље и превенцију полно преносивих болести, саветовалишта за планирање трудноће и контрацепцију. Планирање породице, контрацепција; непланирана и нежељена трудноћа. Абортус у свету и код нас; индикације за абортус, методе абортуса; компликације абортуса. Инфертилитет, превенција неплодности. Сексуално преносиве болести (СПБ); епидемиологија, фактори ризика, начини преношења, дијагностика, терапија, ризици и превенција. Оплођење. Трудноћа.Конгениталне аномалије. Пренатална дијагностика. Значај планирања трудноће код младих и последице непланиране и нежељене трудноће. Календар здравља и промоција репродуктивног здравља жена. <i>Практична настава</i> Рад са децом предшколског и школског узраста о анатомији и физиологији женских и мушких полних органа; рад на раном формирању ставова о породици и хуманизацији односа међу половима.Вежбе у старијим разредима основних и у средњим школама:демонстрирање метода контрацепције, ризици и последице коришћења и некоришћења контрацептивних метода и средстава. Интерактивне методе (радионичарски рад) и примена информативно- комуникационих технологија у раду саветовалишта за младе. Први гинеколошки преглед. Први преглед код уролога. Дијагностика СПБ код младих. Видови информисања младих о сексуалности, контрацепцији и СПБ. Претраживање стручне литературе из области полног образовања и планирања породице. Инклузија студената у рад хуманитарних и невладиних организација, локалне заједнице и медија у промоцији репродуктивног здравља младих. Активности Завода за јавно здравље у промоцији репродуктивног здравља жена.		
Литература 1. Антић Љ, Златановић М, Практикум Здравствена заштита жена- у припреми. 2. Антић Љ, Тасић Ј, ДеспотовићМ, Гинекологији и акушерство, CLIPART, Ћуприја 2020. 3. Антић Љ, Златановић М, Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству, ВМШСС Ћуприја,CLIPART, Ћуприја 2019. 4. Бабић Н, Берић Б, Калинић Р и други. Репродуктивно здравље, Европски центар за мир и развој, Београд, Графомарк, Лакташи 2017. 5. Радојевић М, Рајин Г, Седлецки К, Сачувајмо здравље-радна свеска о репродуктивном здрављу младих, Институт за здравствену заштиту мајке и детета 2006. 6. Стратегија за развој и здравље младих у РС од 20007-2012.Експертска група за развој и здравље младих Министарства здравља Републике Србије, Unicef, 2006.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:2
Методе извођења наставе		
Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.		
Оцена знања (максимални број поена 100)		

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	30		
семинар-и	15		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Здравствена нега у гинекологији 1			
Наставник/наставници: др сци. мед. Љиљана Антић, професор струковних студија,			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: положен испит из предмета Гинекологија			
Циљ предмета Стицање специфичних знања из здравствене неге у гинекологији како би студенти били оспособљени да партиципирају у здравственој заштити и нези жена, на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите. Стицање знања и вештина као и оспособљавање студената за унапређење здравља и превенцију болести, као и за негу и самонегу гинеколошких пацијенткиња.			
Исход предмета Стицање знања и вештина за процену стања корисница здравствених услуга, постављање сестринске дијагнозе, плана и реализације неге жене у свим фазама њеног живота. Промоција и унапређење здравља жена у свим периодима живота. Оспособљеност студената за рад у саветовалишту за рано откривање малигних гинеколошких обољења. Оспособљавање студената за рад у превенцији гинеколошких обољења, дијагностици, лечењу, нези, као и рад у саветовалиштима и оспособљеност за практични педагошки рад у средњим школама из области здравствене неге у гинекологији.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријска настава Историјат развоја професије бабица у свету и нашој земљи. Организација рада сестринске службе у здравственој заштити жена на примарном, секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите. Детерминанте репродуктивног здравља. Неинвазивне и минимално инвазивне методе дијагностике гинеколошких оболења. Улога бабице у дијагностици, лечењу и нези гинеколошких пацијенткиња у свим животним добима. Организација и рад саветовалишта за малигна оболења, фактори ризика, дијагностика, лечење, превенција. Рано откривање малигних тумора полних органа жене и дојке. Улога бабице у нези иноперабилних стадијума малигних болести полних органа и дојке. Улога бабице у дијагностици, лечењу и нези менструалних поремећаја. Нега и превенција акутних и хроничних инфламаторних оболења полних органа жене. Нега и превенција сексуално преносивих болести. Улога бабице у саветовалишту за инфертилитет; дијагностичке методе, савремене методе терапије и превенција неплодности. Ургентна стања у децјем и адолесцентном добу. Ургентна стања у репродуктивном добу жене. Ургентна стања у периоду климактеријума и сенијума. <i>Практична настава</i> Организација здравствене заштите жена на примарном, секундарном и терцијарном нивоу. Гинеколошки преглед-анамнеза, узимање брисева, асистирање у дијагностици запаљењских оболења. Рад бабице у саветовалишту за планирање породице, саветовалишту за младе, саветовалишту за инфертилитет, саветовалишту за рано откривање малигних болести; ПАПА тест, колпоскопија, биопсија цервикса. Рад бабице у нези пацијенткиња на зрачној и хемиотерапији. Вођење документације здравствене неге на свим нивоима здравствене заштите жена.			
Литература 1. Антић Љ, Златановић М, Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШСС Ћуприја. 2019. CLIPART. Ћуприја 2. Антић Љ, Тасић Ј, Деспотовић М, Гинекологији и акушерство. 2020. CLIPART. Ћуприја. 3. Деспотовић М, Деспотовић М.М, Антић Љ, Хаџивуковић Н, Палијативно збрињавање. 2020. CLIPART. Ћуприја. 4. Контрацепција и репродуктивно здравље. Институт за здравствену заштиту мајке и детета. Београд. 2006. 5. Радуловић С. и сар. Асистирања репродуктивна технологија у хуманој репродукцији. Елит-Медица; Београд. 2007. 6. Шурлан Д. Здравствена нега у гинекологији 1 и 2, ауторско издање, Београд, 2012.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 3	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	40
колоквијум-и	30		
семинар-и	15		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Дерматовенерологија			
Наставник: др сци. мед. Татјана Стојковић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема услова за пријављивање и слушање предмета			
Циљ предмета: Упознавање са основама практичног и теоријског аспекта кожних и полних болести. Усвајање концепата и поступака у препознавању, дијагностици, лечењу дерматовенеролошких болесника. Стицање теоријског знања и практичних вештина из здравствене неге и збрињавања дерматовенеролошких болесника.			
Исход предмета: Познавање основних принципа дијагностике, терапије и здравствене неге дерматовенеролошких болесника. Усвајање знања о мерама превенције контагиозних обољења. Обављање послова организовања и руковођења радним целинама.			
Садржај предмета: Увод у дерматовенерологију, грађа коже и слузокоже, физиологија коже, патохистолошке промене коже, ефлоресценце коже, инфективне болести коже, алергијске и аутоимуне болести коже, фотодерматозе, оштећења коже физичким агенсима, еритематозне и еритемосквамозне дерматозе, преанцерозе и тумори коже, поремећаји пигментације, болести лојних и знојних жлезда, болести длаке и ноктију, болести крвних судова коже, промене коже у трудноћи, нежељена дејства лекова на кожу, полно преносиве болести.			
Литература 1. Лалевих–Васић Б, Меденица Јб, Николић М. Дерматовенерологија са дерматовенеролошком пропедевтиком, Медицински факултет, Београд, 2020. 2. Паравина М, Спалевих Јб, Станојевић М, Тиодорових Ј, Бинић И, Јованових Д. Дерматовенерологија, Галаксија, Ниш, 2010. 3. Гвозденовић В. Борислав, Дерматовенерологија,Виша медицинска школа, Ћуприја, 2007.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава:	
Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације, семинарски рад, колоквијум, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
Завршни испит		поена	
активност у току предавања		10	
писмени испит		50	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и		30	
.....			
семинар-и		10	

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Ментално здравље			
Наставник: др сци.мед. Горан Голубовић, професор струковних студија, спец. Др мед. Милојевић Иван, предавач			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање студената са свим областима заштите и унапређења менталног здравља у различитим доменима: душевно здравље мајке и детета, развојно доба, породица и брак, васпитање и образовање, телесна инвалидност и болест, проблеми старења, зависничка популација – алкохолизам и наркоманија, организациона и кадровска питања итд. Важан аспект овога предмета јесте јачање свести о друштвеној одговорности здравствених радника свих профила по питању превенције менталних поремећаја и абнормалности, као и унапређења душевног благостања микро- и макросоцијалне средине.			
Исход предмета: Студент је у стању да схвати место и значај душевне хигијене у свеобухватном систему здравствене заштите, да разуме важност тимске сарадње у овој области, те да у пракси препозна ризике који угрожавају менталну стабилност појединца и заједнице. У складу са тим, студент је припремљен за суочавање са недаћама живота у најширем значењу те речи, а посебно са професионалним стресом који је редовни пратилац здравствене делатности. Познавајући фундаменталне принципе ментално-хигијенског приступа, тј. заштите и унапређења душевног здравља будући здравствени радник биће компетентан да саветодавно превентивно делује у свом окужењу, те да уклања извесне, лакше сметње психичког функционисања код пацијената и других клијената са којима улази у комуникацију.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Основни принципи и подручја деловања заштите и унапређења менталног здравља; Основна начела психодинамског и социодинамског приступа у менталној хигијени; Утицај спољашњег изгледа на личност – гојазност, неухрањеност, нападна висина, патуљаст раст, телесни деформитети и др; Ментално-хигијенски значај породичне констелације; Утицај опште-друштвених фактора на душевно здравље, значај професије, посла и професионалног стреса; Васпитавање и васпитне грешке – попустљивост, мажење, ауторитарност, зановетање, непослушност, пркос и кажњавање; Развојне сметње и њихово превенирање: нервозна анорексија, гојазност, неуротско повраћање, хабицуална опстипација, сметње спавања, ноћно умокравање, сметње у говору, дисциплински и понашајни проблеми, психосоматска испољавања; Проблеми личности васпитача – неуротичност, несигурност, сујета и песимизам; Попуштање у школи и проблеми пубертета и адолесценције; Ментално-хигијенски приступ сексуалном животу, полне настраности и њихова профилакса; Избор брачног партнера, брачне дисфункције (искључиво другарски, прорачунати, страствени, антагонистички, мекани, тврди и празни брак) и развод брака; Неуротични карактер – инфантилизам, телесне манифестације неуротичности, хипохондрија, присилни феномени, анксиозне сметње и страхови, празноверје и поводљивост, хистрионичке манифестације и друго; Превенција зависности од алкохола и дрога; Спречавање социјално-девијантних појава (проституција, скитничење, просјачење, секте и култови) и криминалитета; Психотерапијски принципи заштите и унапређења менталног здравља и њихова примена у раду саветовалишта. <i>Практична настава</i> прати наставне јединице теоријске наставе и обавља се кроз израду семинара и подстицање дискусије студената на одговарајуће ментално-хигијенске теме. Посебан нагласак се ставља на развој критичког мишљења у овој области и појачање перцепције за дејство фактора који угрожавају душевно здравље појединаца и функционалност друштвених група. У практичној настави користиће се анализа стварних примера из рада саветовалишта за промоцију менталног здравља и других одговарајућих институција.			
Литература: 1. Беденић М. <i>Душевна хигијена</i> . Медицинска књига, Београд-Загреб, 1964. 2. Брајша П., Озимец С. <i>Медицинска психологија и ментална хигијена</i> . Медицинска књига, Београд-Загреб, 1990.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	-
Активности у практичној настави	20	усмени испит	30
колоквијум	30		
семинар	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Организација здравствене неге са менаџментом			
Наставник/наставници: др сци. мед. Миле Деспотовић, професор струковних студија, др сци мед Татјана Килибарда, професор струковних студија			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Нема услова за слушање и полагање испита			
Циљ предмета Циљ предмета је да студент стекне знања и усваји вештине о општим појмовима и дефинисању менаџмента, функцијама менаџмента, истраживању и унапређењу квалитета услуга, интеграцији функција менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге.			
Исход предмета Студент ће бити у стању да дефинише функције менаџмента и спроведе у сопственој пракси; да интегрише функције менаџмента у организовању сестринске службе и здравствене неге; да у својој пракси унапреди организацију сестринске службе, а кроз истраживање побољша квалитет услуга.			
Теоријска настава Општи аспекти руковођења и менаџмента у сестринству, дефинисање менаџмента, историјски развој и теорије, функције менаџмента. Руковођење /лидерство и теорије лидерства. Мотивација, теорије мотивације, начини за мотивисање у сестринству. Управљање конфликтом. Кадровска функција и кадровска политика. Комуникација у организацији сестринске службе. Организовање сестринске службе, подела рада и нивои менаџера сестара. Подељено управљање, организациона култура и врсте организационе културе у здравственој установи. Делегирање послова у организацији службе здравствене неге, изградња личне-персоналне моћи. Организациони модели здравствене неге, планирање у сестринству, значај сестринства у планирању промена. Спровођење контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге и услуга у сестринској пракси, истраживање и врсте, израда истраживачког пројекта. Процена успешности рада, професионални и етички елементи руковођења и менаџмента. Управљање тимовима, управљање временом. Управљање променама. Управљање буџетом. Управљање медицинским отпадом. Стандарди у сестринству.			
Практична настава Практично упознавање са задацима лидера у организацији сестринске службе: решавањем проблема, стилем одлучивања и доношења одлука у сестринској служби. Практични приказ кадровске политике у организацији сестринске службе, упознавање са пријемом сестара у здравственој установи за послове здравствене неге, увођењем у посао младих сестара, програмима за едукацију младих сестара. Практични приказ организационе структуре и шеме сестринске службе, упознавање са савременим организационим моделима неге пацијената, планирањем у сестринству и планирањем промена. Практични приказ спровођења контроле и мониторинг у обезбеђивању квалитета здравствене неге у установама. Процена задовољства корисника и запослених сестара. Израда истраживачког пројекта и инструмената истраживања. планирање времена, планирање буџета. Израда стандарда. Уклањање и контрола уклањања медицинског отпада.			
Литература: 1. Миловић М. Организација здравствене неге са менаџментом, Научна, Београд, 2003. 2. Мићовић П. Здравствени менаџмент, "Обележја", Београд, 2008. 3. Probbins S, Judge T. Организационо понашање, Мате ДОО, Загреб, 2009. 4. Vasić M. Timovi i timski rad, Zavod distrofičara, Banja Luka 2004. 5. Holpp L. Upravljanje timovima, Mate d.o.o, Zagreb, 2014.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава:2
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, Вежбе у наставној бази, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	10		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Летња пракса 2				
Наставник: Наставник задужен за Летњу праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 2				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Летње праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника.				
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад - поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму и преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника, упознавање и ограничено учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама, здравствено васпитни рад и циљане едукативне програме да их спроводи самостално или тимски.				
Садржај предмета Практична настава : Тимска интеракција и дефинисање појединачне улоге у тиму; упознавање и лично учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама;циљани едукативни програми, Актуелни, потенцијални и колаборативни проблеми и партиципација у њиховом решавању; преузимање задатака по личној процени и процени ментора и сарадника; вођење документације; учешће на визитама. У референтним наставним базама студент ће кроз летњу праксу у акушерским и гинеколошким дисциплинама да евалуира стечена знања и на основу критичког размишљања и етичких одлука да донесе исправан суд о својој професији и себи лично, а све кроз активности у које се максимално укључује. Студент је у обавези да одради Летњу праксу 2 у трајању од 225 часова на нивоу секундарне, односно терцијалне здравствене неге и води Дневник летње праксе.				
Литература 1. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. 2. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010 3. Миловић Љ. Здравствена нега, Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја, 2005. 4. Антић Љ, Тасић Л, Деспотовић М, Гинекологији и акушерство. CLIPART. Ћуприја. 2020. 5. Антић Љ, Златановић М, Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШССЋуприја.2019.CLIPART.Ћуприја				
Број часова активне наставе				Остали часови: 15
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Консултације, вежбе у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Стручна прака 2				
Наставник: Наставници задужени за Стручну праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, интеграцији функција менаџмента у организовању здравствене службе и здравствене неге жена, трудница и породиља, а уз процену и асистенцију ментора стручне праксе у здравственој установи и сарадника. Циљ стручне праксе је стицање вештина неопходних за извођење специфичних дијагностичких и терапијских процедура у реалним условима, а у области здравствене неге хируршких, интернистичких и пре свега гинеколошко-акушерских пацијената. Такође и стицање практичних знања у превенцији болести, контроли и елиминацији фактора ризика у свим животним добрима жена.				
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за: тимски рад уз поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму за здравствену заштиту жена, трудница, породиља, новорођенчета и одојчета, преузимање одређеног броја задатака по процени сарадника, партиципирање у дијагностичким и терапијским процедурама, здравствено васпитни рад, циљане едукативне програме, самостално или тимски. Пружа негу током трудноће, порођаја и бабиња. Кроз стручну праксу студент ће бити оспособљен да теоријско и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају у реалном окружењу.				
Садржај предмета Специфичности организације и структуре здравствених тимова и тимова здравствене неге. Идентификација и задовољавање потреба жена, трудница, породиља и новорођенчета, планирање здравствене неге. Практична примена процеса здравствене неге гинеколошких, хируршких, интернистичких пацијената. Евалуација стечених знања и вештина на основу критичког размишљања и етичких одлука у циљу доношења исправаног суда о својој професији и себи лично, а све кроз активности у које се максимално укључује. Концепт превенције у приступу жени, трудници, породиљи, новорођенчету, одојчету, породици, менталном здрављу, репродуктивном здрављу, вулнерабилним категоријама. Концепт промоције здравља у пракси. Стручна пракса је дефинисана садржајима предмета: Здравствена нега у хирургији са основама хирургије (30 часова); - Здравствена нега у интерној медицини са основама интерне медицине (30 часова); - Полно образовање и планирање породице, Гинекологија, Акушерство, Здравствена нега новорођенчета са основама педијатрије и неонатологије, Здравствена нега у гинекологији 1, (435 часова); - Ментално здравље или Организација здравствене неге са менаџментом (30 часова). Студент је у обавези да одради Стручну праксу 1 у трајању од 525 часова на секундарномј или терцијалном нивоу здравствене заштите и да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 35
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Методе извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра бабица најчешће користи: разговор □ интервју; здравствено васпитни рад; организација; □ припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; □ препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; □ континуитрани мониторинг;□ рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге ;□ правилно вођење документације				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Гинеколошка и опстетрицијска патологија			
Наставник/наставници: проф. др Слободанка Митровић, ванредни професор, спец. др мед. Драган Радосављевић, предавач			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Анатомија; Физиологија (за полагање)			
Циљ предмета: Стицање знања о патологији трудноће и порођаја, основним морфо-функционалним карактеристикама дегенеративних, запаљенских и туморских болести гениталног тракта, као и упознавање студента са различитим макро-микроморфолошким дијагностичким техникама у гинекологији и акушерству.			
Исход предмета: Студент ће се током наставе упознати са морфолошком експресијом различитих патолошких процеса женског репродуктивног система, што ће му омогућити боље разумевање функционалних поремећаја код гинеколошких пацијенткиња, трудница и породиља, а самим тим и лакше праћење клиничких предмета. Поред наведеног студент ће научити основне принципе биопсијске, цитодијагностике и имунохемијске дијагностике и при томе ће бити едукован за обављање припреме биопсијских и цитолошких препарата за различите хистолошке и цитохемијске микроморфолошке анализе у гинекологији и акушерству.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
1. Поремећаји развоја и урођене аномалије женских полних органа.			
2. Поремећаји наследне основе и генетске болести у хуманој популацији.			
3. Патологија животних доба жене.Поремећаји менструационог циклуса.			
4. Патохистолошке и цитолошке дијагностичке процедуре у гинекологији:цитологија, биопсија, колпоскопија,ендоцервикална и ендометријална киретажа,конизација,хистеректомија.			
5. Патологија вулве и вагине: дистрофије, запаљења, преканцерозне лезије и тумори.			
6. Патологија цервикса: запаљења, преканцерозне лезије и тумори.			
7. Патологија утеруса: запаљенски процеси, ендометриоза и тумори.			
8. Патологија јајовода и јајника: запаљења, ненеопластичне цисте и тумори.			
9. Патологија дојке: поремећаји развоја, запаљенски процеси, дисплазије и тумори.			
10. Патолошки поремећаји ране и касне трудноће.			
11. Патологија трудноће: матерична и ванматерична трудноћа, гестационе трофобластне болести, трофобластни тумори, токсемија трудноће (пreekлампсија и еклампсија).			
12. Патологија плаценте: абнормалности плаценте, патологија близаначке плаценте, дегенеративни процеси, поремећаји циркулације, запаљења и тумори плаценте.			
13. Ендокринолошка, хематолошка и аутоимунa обољења у трудноћи (СЛЕ, дијабетес, анемија, реуматoidни артритис, антифосфолипидни синдром, тромбофилија...).			
14. Инфективне и запаљенске болести мајке у трудноћи: вирусна обољења (HPV, морбиле, варичела, COVID19...), уреapлазма, микоплазма, хламидијске инфекције, хепатитис, ХИВ, пијелонефритис и друге инфекције			
15. Шок и септична стања у акушерству са тромбоемболијским компликацијама. Форензична опстетриција.			
Литература			
1.Димитријевић Јован, Лончаревић Слободан, Вигњевеић Сања, Митровић Оливера, Алексопоулос Христос,Клиничка патологија: са патолошком физиологијом, форензичком патологијом и цитологијом. Студио Кокар, Београд, 2013.			
2.Атанацковић М. и аутори. Патологија (одабрана поглавља), група аутора, уџбеник, издавач Медицински факултет Универзитета у Београду, 2003.			
3. Живанчевић-Симоновић С. и аутори. Збирка тест питања- патолошке основе болести. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2004.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3 часа	Практична настава: 0
Методe извођења наставе: теоријска настава, семинари, рад у малој групи			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	60
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и	15		
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Здравствена нега у гинекологији 2			
Наставник/наставници: проф. др Александра Димитријевић, ванредни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: положен испит из предмета Здравствена нега у гинекологији 1			
Циљ предмета Стицање знања и вештина као и оспособљавање студената за негу гинеколошких пацијенткиња у свим видовима здравствене заштите жена			
Исход предмета Студенти ће знати да примене стечена знања у дијагностици, лечењу и нези гинеколошких болесница у свим видовима здравствене заштите жена и у едукацији жена за самонегу			
Садржај предмета Теоријска настава Улога бабице у превентивним гинеколошким прегледима. Здр. нега код уринарних инфекција жена. Интрахоспиталне инфекције у гинекологији. Улога бабице у дијагностици, терапији и нези код ванматеричне трудноће. Улога бабице у патронажној здравственој заштити жена. Специфичности преоперативне припреме болесница за вагиналне и абдоминалне операције;специфичности преоперативне припреме болесница за лапароскопске операције. Посебности постоперативне неге гинеколошких пацијенткиња. Опште карактеристике здравствене неге у превенцији и нези раних и касних постоперативних компликација. Специфичности неге у оквиру дијагностике и лечења малигних обољења гениталних органа жене:оперативно, конзервативно, зрачна терапија. Улога бабице код хитних стања у гинеколошкој дијагностици и нези. Практична настава Гинеколошки преглед:анамнеза, узимање брисева код оболелих од запаљењских обољења. Гинеколошки преглед:анамнеза, узимање брисева код пацијенткиња које се лече због инфертилитета. Обрада пацијенткиње за избор контрацептивног метода. Припрема пацијенткиње за ИУУ и апликација ИУУ. Абортус-припрема пацијенткиње и материјала. Биопсија цервикса: припрема пацијенткиње и материјала. Експлоративна киретажа: припрема пацијенткиње и материјала; гинеколошко одељење. Припрема болесница за вагиналне и абдоминалне операције.Гинеколошка нега код хитних стања. Постоперативна нега пацијенкиња после малих и великих гинеколошких операција. Улога бабице за припрему пацијенткиње за ХСГ и хистероскопију			
Литература 1. Шурлан Д. Здравствена нега у гинекологији1 и 2.ауторско издање, Београд.2012. 2. Антонијевић С. (2006):Увод у методологију рада инструментара у операционој сали, Виша медицинска школа, Њуприја. 3. Петковић С. Гинекологија.ЕЛИТ МЕДИКА, Београд.2004. 4. Кесић В. Колпоскопија и болести доњег гениталног система жене.Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000. 5. Ристић Љ. Атлас гинеколошких опеарција. Приштинска српска школа.Београд. 2011			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	
		Практична настава:3	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	
поена		Завршни испит	
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	
колоквијум-и			
семинар-и			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Здравствена нега у акушерству			
Наставник/наставници: проф. др Александра Димитријевић, ванредни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: положен испит из предмета Акушерство			
Циљ предмета стицање знања и вештина из области здравствене неге у акушерству како би били у могућности да решавају сложене случајеве из тог домена, на примарном, секундарном и терцијарном нивоу.			
Исход предмета Студенти ће знати да пруже потребну негу женама у периоду трудноће, порођаја, пуерперијума и дојења.			
Садржај предмета Теоријска настава: Специфичности организације рада сестринске службе у здравственој заштити жена. Рад сестре у саветовалишту за труднице;психофизичка припрема; акушерска анамнеза. Гинеколошки преглед труднице; ултразвук; кардиотокографија,лабораторијске анализе. Нега трудница код претећих побачаја и превремених порођаја.Патронажна посета трудници и породили. Исхрана у трудноћи и пуерперијуму. Орална хигијена. Лекови у трудноћи. Лична хигијена у трудноћи. Рад у трудноћи, гимнастика и спортови у трудноћи, полни односи у трудноћи. Рад струковне медицинске сестре бабице у р у ванредним условима (пандемије,ратна стања,деловање других врста агенаса); Здравствена нега код порођаја завршених Царским резом. Нега пуерпера; дојење; Здравствена нега трудница чији је порођај завршен у епидуралу - перидуралу. Практична настава: Рад у саветовалишту за труднице; контрола физиолошке и патолошких трудноћа; психофизичка припрема трудница за порођај; припрема материјала и асистирање при извођењу неинвазивних и инвазивних дијагностичких поступака у трудноћи. Физиолошки порођај, порођајна доба; оперативно завршавање порођаја; нега породиље, дојење; прва нега новорођенчета после спонаних и оперативно завршених порођаја. Патронажна посета трудници, породили и новорођенчету. Улога медицинске сестре у припреми породиље за порођај. Контрола и вођење порођаја. Контрола порођајних фактора. Преглед постељице. Поступак при реанимацији асфиктичног новорођенчета. Вођење здравствене документације трудница и породиља			
Литература 1. Младеновић. Гинекологија и акушерство. Завод за уџбенике. Београд. 2005. 2. Живановић Ж. Трудноћа, порођај и послепорођајно доба и новорођенче. ГАК „ Народни фронт“. Београд, 2012. 3. Нинковић и сар. Патологија трудноће.Интерпресс. Београд. 2003 4. Живановић Ж. Ургентна обстетриција. Завод за уџбенике Београд. 2008. 5. Живановић, В.Здравствена нега у гинекологији и акушерству; ауторско издање; Драган Срњић, Шабац, 2008.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	
		Практична настава:3	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Струковне студије I ниво				
Назив предмета: Исхрана				
Наставник : др сци.мед. Биљана Илић, професор струковних студија				
Статус предмета: Обавезан				
Број ЕСПБ : 4				
Условљеност : нема услова				
Циљ предмета је да омогући студентима да схвате: - значај правилне исхране у гравидитету и првим месецима после порођаја, а да би се обезбедио правилан раст и развој плода , сачувало здравље мајке и омогућило успостављање и развој лактације -и усвоје дијетотерапијске препоруке за превазилажење неких обољења, како би се смањили ризици од појаве матерналних, феталних, неонаталних и удаљених компликација постојећих обољења Исход предмета: Студенти ће стећи савремена теоријска знања из области исхране у трудноћи и лактацији што ће им омогућити укључивање у програме перинаталне заштите у свим здравственим установама и могућност превенције многих масовних незаразних обољења чији узрок јесте и неправилна исхрана				
Садржај предмета: Упознавање са науком о исхрани и сагледавање историје науке о исхрани. Објаснити и описати значај исхране. Упознавање са значајем правилне исхране у гравидитету. Енергетске потребе и нутритивни значај хранљивих материја (углени хидрати, липиди, протеини, вода, минералне материје, витамини). Хранљиве намирнице биљног и животињског порекла. Упознавање са метаболизмом хранљивих намирница, уношење хране, варење хране, апсорпција хранљивих материја, интермедијарни метаболизам, екскреција производа метаболизма. Здравствена исправност хране. Исхрана у трудноћи. Енергетске и нутритивне потребе у трудноћи. Исхрана у лактацији. Енергетске и нутритивне потребе новорођенчета. Енергетске и нутритивне потребе мајке у периоду лактације . Прехрамбени адитиви Практична настава: Процена исхране и стања ухрањености труднице. Утврђивање дневних енергетских потреба. Израчунавање енергетских потреба у трудноћи. Планирање исхране и састављање дневног obroка у трудноћи здраве жене. Посебни дијететски режими у гравидитету (адолесцентна трудноћа, дијетотерапија дијабетичних стања у трудноћи, хипертензивни поремећаји у гравидитету, гојазност, мука и повраћање, горушица, вегетаријанска исхрана). Састав и имунолошки значај мајчиног млека. Планирање енергетских и нутритивних потреба мајке за време лактације. Састављање дневног јеловника за труднице и дојиље. Утицај алкохола, пушења и кофеина на лактацију.				
Литература: 1. Плећаш Д.: Исхрана у трудноћи и лактацији, УНИЦЕФ Београд 2001 2. Стојановић Д, гл. уредник: Хигијена са медицинском екологијом, Медицински факултет у Нишу, 2012 3. Стојановић Д, гл. уредник: Хигијена са медицинском екологијом- практикум, Медицински факултет у Нишу, 2012 4. Коцијанчић Р, гл. Уредник: Хигијена , Завод за уџбенике и наставна средства , Београд, 2009 5. Илић Б, Дијететика, Виша медицинска школа, Ћуприја , 2014 6. Николић М., Дијететика, Универзитет у Нишу, Медицински факултет, Ниш, 2008				
Предавања: 3	Практична настава: 2	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	Остали часови:
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена	
Активности током предавања	15	Писмени испит	30	
Практична настава	15	Усмени испит	20	
Колоквијум/и	15			
Семинарски рад	5			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Психофизичка припрема труднице
Наставник/наставници: др сци. мед. Љиљана Антић, професор струковних студија, др Бојан Вељковић, предавач
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов: положен испит из предмета Гинекологија и предмета Акушерство
Циљ предмета Сстицање знања о психолошким аспектима перинаталног периода, трудноће и постпарталног периода, као и о психолошким специфичностима гинеколошко-акушерских стања и обољења. Сстицање специфичних знања из области здравствене заштите трудница; стицање знања о спровођењу психофизичке припреме труднице за порођај, промоцију природног порођаја и промоцију дојења.
Исход предмета Студенти ће овладати вештинама за организовање и вођење Школе за труднице и Школе родитељства, примењујући принципе мултисекторске сарадње. Студенти ће формирати позитиван став према репродуктивном здрављу и рађању, како би у пракси дали свој допринос у припреми трудница за природан порођај и промоцији здравља трудница и породиља.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Психолошки аспекти трудноће, психолошке промене, емоционална стања и поремећаји. Стрес и трудноћа, психолошке методе припреме за порођај. Психолошки аспекти инфертилитета, инфертилитет као животна криза, типови инфертилитета. Перинатална психологија, афективна везаност мајке и детета, психолошке припреме за порођај. Постпартална психологија, могуће психолошке промене након порођаја, постпартална депресија-врсте и узроци, постпартална туга и постпартална психоза. Психологија бола. Теорије бола, подела бола с обзиром на узрочнике и трајање, утицај бола на психолошко функционисање, употреба психолошких одредница бола у клиничкој пракси, психолошке методе контроле и ублажавања бола. Психофизичка припрема трудница за порођај. Школа родитељства. Сексуални односи у трудноћи. Контракције у трудноћи. Хигијенско дијететски режим у трудноћи (здрава исхрана, хигијена и нега тела и дојки, одевање). Орална хигијена у трудноћи и стоматолошка здравствена заштита. Примена лекова и вакцина у трудноћи. Механизам настанка порођајног бола. Порођај:per vias vaginales: природни и уз примену медикамената(индукција, стимулација, епидурална анестезија), царски рез, порођај у кућним условима и на терену, алтернативне методе порођаја, хуманизација порођаја у породилиштима. Физиолошки ефекти кинезитерапијског третмана. Значај природне исхране новорођенчета. Дојење. Прва нега новорођенчета. Исхрана, хигијена и нега бабињара. Планирање породице и постпартална контрацепција. <i>Практична настава</i> Упознавање са организацијом рада у саветовалишту за труднице. Евидентирање трудница и контрола стања трудноће. Значај добре комуникације у току порођаја. Организација Школе родитељства и Психофизичке припреме трудница. Вежбе у току трудноће. Вежбе дисања:грудно дисање, абдоминално дисање, клавикуларно дисање. Кондиционе вежбе:за побољшање венске циркулације, покретљивост ногу, карличног дела, леђне мускулатуре и трбушних мишића. Вежбе дисања, напничања, релаксације у првом и другом порођајном добу. Припрема за порођај у кућним условима и на терену. Припрема за порођај у ванредним условима. Припрема дојки за дојење. Принципи правилног дојења. Купање и повијање новорођенчета. Припрема за порођај. Процедуре у породилишту и обилазак породилишта.
Литература 1. Миловановић, Р. (2005). <i>Медицинска психологија</i>. ВМШ Ћуприја 2. Бергер, Д. (1997). <i>Здравствена психологија</i>. ДПС Центар за примењену психологију. Београд 3. Антић Љ, Златановић М, Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШССЋуприја. CLIPART.Ћуприја. 2019. 4. Антић Љ, Тасић Л, Деспотовић М, Гинекологији и акушерство. CLIPART.Ћуприја. 2020. 5. Водич за бабице и лекаре: Општи принципи комуникације са трудницама, породиљама и њиховим породицама; Министарство здравља РС. 2009. 6. Водич за бабице и лекаре.Физиолошки порођај. Министарство здравља Републике Србије. Београд, 2009. 7. Кроп Т, Радост трудноће. Лагуна. Београд. 2009. 8. Муркоф, Азенберг, Сенди, Хетавеј. Шта очекујете док чекате бебу. Креативни центар- Београда. 2006. 9. Национални водич за лекаре у примарној здравственој заштити. Здравствена заштита жена у току трудноће. Министарство здравља Републике Србије. Београд. 2005. 10. Gaskin И.М, Vodić за prirodni porođaj. RM Press.2003. 11. Odent M, Preporod rađanja. Ostvarenje d.o.o. 2000. 12. Stambolović V, Porođaj. Elit medica. 1996.

13. Milošević B, Prica R, Bezbolni porođaj. Medicinska knjiga Beograd-Zagreb.1968.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава:2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	40
колоквијум-и	30		
семинар-и	15		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабича			
Назив предмета: Скрининг у гинекологији и акушерству			
Наставник/наставници: спец. др мед. Драган Радосављевић, предавач			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ:4			
Услов: нема услова за слушање и полагање испита			
Циљ предмета Циљ предмета је да студентима пружи основна знања о факторима ризика за настанак тумора репродуктивних органа жена, скринингу малигних обољења полних органа и дојке, факторима ризика за обољења у трудноћи и скрининг у трудноћи.			
Исход предмета Студенти ће знати да примене стечена знања у едукативном и здравствено-васпитном раду са здравим пацијенткињама; да примене методе скрининга малигних обољења полних органа и дојке код жена.Студенти ће знати да примене стечена знања у едукативном и здравствено-васпитном раду са трудницама и биће оспособљени да примене метода скрининга обољења у трудноћи.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фактори ризика за малигна обољења код жена; нивои превенције малигних обољења и дојке код жена;улога и значај исхране као фактора у превенцији малигних обољења код жена; дијагностика и терапија гинеколошких малигнитета; скрининг малигних тумора полних органа код жена; новине у дијагностици и терапији малигних обољења и дојке код жена; организација рада саветовалишта за рано откривање малигних обољења код жена; преоперативна и постоперативна нега гинеколошких онколошких пацијенткиња; палијативна нега гинеколошких онколошких пацијенткиња; здр. нега пацијенткиња са мутилацијом; резултати истраживања код нас и у свету везана за карцином дојке и грлића материце. Генетика у гинекологији и акушерству. Рад сестре у саветовалишту за труднице; пренатална дијагностика. Гинеколошки преглед труднице; ултразвук; кардиотокографија,скрининг тестови. Дијабетес и трудноћа. Кардиоваскуларна обољења у трудноћи. Хематолошка обољења у трудноћи. Инфективне болести и трудноћа. СПБ и трудноћа.Малигне болести и трудноћа. Скрининг конгениталних аномалија. Превенција спонтаних побачаја. <i>Практична настава</i> Рад бабиче у саветовалишту за рано откривање малигних обољења; узимање материјала за ПАПА тест, класична цитологија; цитологија на течној подлози (ЛБЦ); узимање узорка за ХПВ типизацију; фиксирање и ПАПА бојење, припрема пацијенткиње и материјала за циљану биопсију вулве, вагине и цервикса; биопсија дојке; процедура организације скрининга рака грлића материце и скрининга рака дојке; самопреглед дојки; преоперативна припрема гинеколошких онколошких пацијенткиња; постоперативна нега онколошких пацијенткиња; радиотерапија; хемотерапија; алтернативне методе лечења; супортивна терапија и палијативна нега онколошких гинеколошких пацијенткиња; хосписи; патронажне посете онколошким пацијенткињама; интерсекторска сарадња са медијима, социјалним установама, организацијама и удружењима оболелих онколошких пацијенткиња. Скрининг тестови у трудноћи:скрининг ДМ, хипертензије, анемије, конгениталних аномалија, скрининг СПБ и других инфективних обољења.			
Литература 1. Антић ЈБ, Карцином грлића материце (у припреми). 2. АнтићЈБ, Златановић М, Практикум из Здравствене неге у гинекологији и акушерству. ВМШССЋуприја.CLIPART.Ћуприја. 2019 3. Антић ЈБ, Тасић Ј, Деспотовић М, Гинекологији и акушерство. CLIPART.Ћуприја. 2020. 4. Деспотовић М, Деспотовић М.М, Антић ЈБ, Хаџивуковић Н,Палијативно збрињавање. CLIPART. Ћуприја. 2020. 5. Ђурђевић С. Кесић В. Гинеколошка онкологија. Удружење за гинеколошку онкологију Србије. Нови Сад. 2009.			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:2
Методe извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Ургентна стења са трансфузиологијом			
Наставник/наставници: Мр сци.мед.др Тијана Јончић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов:			
Циљ предмета Стицање основних теоријских знања и практична обука из разних врста ургентних стања и то у хирургији и трауматологији, интерној медицини, неурологији, са посебни освртом у гинекологији и акушерству, педијатрији и другим гранама медицине. Упознавање са основама трансфузиологије као медицинске науке ,упознавање са значајем одређивања крвних група, припреме и примене крвних деривата.			
Исход предмета Захваљујући стеченим знањима и вештинама студенти ће бити оспособљени за брзо препознавање и дијагнозу ургентних стања као и примену научених мера и процедура у примарном збрињавању акутно оболелих и повређених.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Ургентна медицина – појам и дефиниција. Ургентни, хитни болесник – појам, дефиниција и врсте. Основи организације ургентне медицинске помоћи. Траума - алгоритми. Политраума. Траума главе и врата, грудног коша, трбуха, коштано-зглобног система. Траума скор. Трауматски шок и надокнада изгубљеног волумена. Иммобилизација и транспорт. Застој срца и кардиопулмонална реанимација.Основно одржавање живота, продужено одржавање живота и пост-реанимациона нега код одраслих и деце, посебно код новорођенчади и одојчета.Застој срца и КПП у трудноћи и при порођају. КПП у специфичним ситуацијама- удар струје, удар грома, утопљење. Страно тело у дисајном путу Акутни коронарни синдром – инфаркт миокарда и ангина пекторис. Тешки поремећаји ритма и спровођења импулса кроз срце. Хипертензивна криза. Акутна обољења плућа и поступци у лечењу и нези – астма, тромбоемболија плућа, пнеумоторакс. Акутна обољења централног нервног система - мождани удар, епизодни губици свести-синкопа, конвулзије, епилепсија. Кома, ГКС и поступци код поремећаја свести. Акутна обољења у трбуху, крвављења у трбуху. Акутна обољења у гинекологији и акушерству – ванматерична трудноћа, крвављења, еклампсија. Историјат трансфузиологије и примена крви у лечењу пацијената. Контраиндикације за давање крви. Основни појмови из области генетике крвних група, АБО и Рх систем крвних група, Одређивање крвне групе.Критеријуми за избор давалаца крви и хемопродуката. Пријем и припрема давалаца. Техника узимања крви, чување и конзервисање крви, транспорт крви, могуће реакције и компликације. Морфолошке промене у конзервисаној крви. Техника рада, чување, замрзавање и сортирање хемопродуката.. Мониторинг болесника у току трансфузије крви или хемопродуката. Синдром масивне трансфузије. Трудноћа и порођај – индикације за примену крви и хемопродуката код крвављења у гинекологији и акушерству. Трансфузијске трансмисионе болести. <i>Практична настава</i> Упознавање са методологијом рада и организацијом ургентне службе.Тимски рад.Учешће у збрињавању повређених и оболелих. Застој срца и мере КПП – основно одржавање живота, продужено одржавање живота – ланац живота. Траума – поступци по алгоритму. Пласирање периферних венских канила. Мониторинг виталних функција. Иммобилизација. ЕКГ дијагноза. Дефибрилација. Поступак код порођаја и новорођенчета.Одређивање крвно групне припадности у АБО и Рх систему .Одређивање концентрације хемоглобина у капиларној крви. Производња појединих хемопродуката из крви. Тестирање јединица крви на маркере трансфузијски-трансмисионих болести.			
Литература 1. Лалевић П. и сар. Анестезиологија. ЗЗУИНС Београд, 1999. 2. Вучовић Д. и сар. Ургентна медицина. Београд, 2003. 3. Јукић и сур.Клиничка анестезиологија,друго издање. 4. Калезић Н., Угриновић Ђ. Анестезија и интензивно лечење хируршких Болесника – уџбеник за студенте медицине. Медицински факултет Универзитета у Крагујевцу, 2010. 5.Гашпаровић В. и сар. Хитна медицина ,2.допуњено и обновљено издање. 6. Павловић А. Кардиопулмонално церебрална реанимација (3.допуњено издање) 7.Калезић Н.и сар.Иницијални третман ургентних стања у медицини(2.измењено и допуњено издање). 8.Ристић И. Ургентна медицина кроз примере из праксе. Обележја , 2008 год			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	
		Практична настава:2	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	30
колоквијум-и	30		
семинар-и	20		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица			
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво			
Назив предмета: Примарна здравствена заштитита са здравственом негом			
Наставник: др Јадранка М.Урошевић, професор струковних студија			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Положен испит предмета Здравствено васпитање			
Циљ предмета: да студенти усвоје знања и вештине јавно здравствених појмова и изазова на примарном, секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите. Да се студенти оспособе да самостално и у тиму планирају и реализују сестринске интервенције у раду са појединцем, породицом, заједницом.			
Исход предмета: Студенти поседују знања и вештине за рад на промоцији здравља и превенцију болести. Оспособљеност за рад са здравом и болесном популацијом у заједници, образовним и здравственим установама.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Увод у предмет, општи појмови и дефиниције здравствене неге у примарној здравственој заштити; Промоција здравља, нивои превенције, превентивне и куративне активности и интервенције у примарној здравственој заштити; Стратегија јавног здравља Републике Србије; Установе за спровођење здравствене неге у систему примарне здравствене заштите; Рад струковне медицинске сестре бабице у службама Дома здравља; Здравствена нега деце, особа генеративног доба, старих особа, вулнерабилних група становништва и промоција здравља, спречавање и сузбијање болести у примарној здравственој заштити; Здравствена нега у поливалентној патронажној заштити (развој и програмске активности патронажне службе, активности на унапређењу рада поливалентне патронажне службе, садржај рада струковне медицинске сестре бабице и патронажна посета; Иновативни приступ у патронажној служби; Здравствена нега у кући; Организација здравствено-промотивних активности локалној заједници кроз активно учешће у животу и раду заједнице, путем здравствено васпитног рада (индивидуални и групни) промоције здравља појединца, породице групе и заједнице (кампање и акције за здравље зајднице у обданишту, школи, радној организацији); Процес здравствене неге у примарној здравственој заштити; Здравствена нега у заједници, планирање и имплементација кампање за промоцију здравља у заједници у складу са Календаром здравља; Организација хуманитарних и невладиних организацијаод значаја за квалитет живота појединца. <i>Практична настава:</i> Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене неге у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења дома здравља. Учесће струковне медицинске сестре бабице у пријему пацијената, тријажи и збрињавању пацијента у примарној здравственој заштити. Процес здравствене неге у примарној здравственој заштити детета, трудница и жена генеративног доба, здравственој заштити старих, превенцији масовних незаразних болести и превенцији болести зависности. Самостални и тимски рад у утврђивању здравственог стања становништва у заједници, идентификацији ризико-фактора и подучавање о очувању здравља појединца, породице и заједнице.			
Литература: Уџбеник: 1. Кекуш Д. <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити</i>, ВЗШ, Београд, 2015 2. Урошевић, Ј.: <i>Здравствена нега у примарној здравственој заштити, сепарати/изводи са предавања</i> (уџбеник у припреми), Академија васпитачко-медицинских струковних студија Одсек-Ђуприја, 2019; Додатна литература: 9. Тијанић М, Ђурановић Д, Рудић Р, Миловић Љ. <i>Здравствена нега и савремено сестринство</i>. Научна КМД Београд, 2010; 10. Институт за Јавно здравље Војводине, <i>Приручник за патронажне сестре за превентивни рад са одраслим становништвом</i>, Нови Сад, 2009.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања, интерактивна настава, метода ПБЛ, консултације, вежбе, практични рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	60
колоквијум-и	10		
практични рад	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Увод у методологију истраживања			
Наставници : др Иван В. Бошњак, виши предавач			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета Упознавање студената смера струковна медицинска сестра - бабица са појмом науке, научних метода и значајем клиничких и лабораторијских истраживања за развој медицинске неонатологије и гинекологије; стицање знања и вештина о научном приступу у сагледавању појава и достигнућа, тимском раду, као и начинима сазнавања, те упоређивања са релевантним изворима уз етички и морални аспект савременог научног рада; значај уочавања и праћења уз бележење, статистичку обраду све до презентације и публикације битних података			
Исход предмета Стицање знања о основним методама и принципима научног истраживања, научном приступу систематичном прикупљању и обради података из доступних извора; оспособљавање студента да самостално и у тиму дизајнира и изведе презентацију истраживања из области бабиња ; извођење закључака уз усвајање вештина презентације; развој свести о академској честитости у науци и савременој заштити здравља; спознаја улоге бабица у просвећивању српских грађанки и грађана и допринос националној култури јавног здравља			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у методологију научног истраживања; историјат и теорија науке; развој акушерства и бабиња у оквиру медицинске науке и фармације; научна истраживања и открића; дизајнирање студија, извори података, обсервационе методе, експерименталне методе, дескриптивне научне методе, аналитичке и синтетичке научне методе, контролне групе, скрининг, инциденција, преваленција, фактори ризика; Етика у научним истраживањима и биомедицинске науке; научна и академска честитост; ауторизација и ауторска права; научни часописи; литература и информатичко друштво; вештачка интелигенција; култура јавног здравља и просвећивање нације; <i>Практична настава</i> Израда презентације на рачунару; извори, претраживање и обрада информација; медицинска статистика; Прикупљање, обрада, анализа и приказивање резултата истраживања; примери примене бабичких вештина на основу података из доступних извора; дизајнирање истраживања; популаризација здравствене културе и научне писмености; овладавање вештинама комуникације са грађанима и средствима јавног информисања; презентационе вештине.			
Литература 1. Самарџић С, Методологија научних истраживања у медицини. Медицински факултет Приштина, 2011 2. Ђурић П, Увод у научноистраживачки рад.Универзитет у Новом Саду,Медицински факултет Нови Сад;2012. 3. Добра научна пракса- кодекс научноистраживачког рада.Београд:Институт за онкологију и радиологију Србије;2001. 4. Бркић С, Вучковић-Декић Љ, Богдановић Г, Публиковање у биомедицини-научноистраживачки рад и презентовање резултата истраживања.Нови Сад:Ортомедикс 2007 5. Тодоровић Љ, Вучовић Декић Љ, Комуникација у биомедицинским истраживањима, друго измењено и допуњено издање, 2016.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарског рада индивидуално или у тиму, припрема и учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит или	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум	20		
Семинарски рад и презентација	20		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Здравствена нега код ризичних и патолошких трудноћа			
Наставник/наставници: спец. др мед. Драган Радосављевић, предавач			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: положен испит из предмета Здравствена нега у акушерству			
Циљ предмета Стицање знања и вештина као и оспособљавање студената за негу труднице, породиље и новорођенчета, у свим видовима здравствене заштите жена и на терену. Студенти ће овладати знањем потребним за примену у раду на унапређењу здравља мајке и детета.			
Исход предмета Студенти ће знање да могу да пруже потребну негу трудници, породиљи и новорођенчету. Студенти ће формирати позитиван став према рађању, како би у пракси дали свој допринос у здравствено-васпитном раду са трудницама и породиљама са циљем да их припреме за материнство и дојење			
Садржај предмета Теоријска настава: Специфичности организације рада акушерског одељења, порођајног бокса и неонатолошког бокса. Интрахоспиталне инфекције у гинекологији и акушерству. Акутни абдомен у трудноћи. Перфорација материце током порођаја. Пролапс пупчаника. Плацента инкрета и перкрета. Плацента централис. Плацента и ваза превиа. Одлужљивање постељице, утероплацентална апоплексија - Кувелиеров синдром. Дисеминована интраваскуларна коагулација у акушерству. Нега трудница са сумњом или верификованом туберкулозом плућа. Нега трудница са епилепсијом. Спазмодични порођај-Шикелеов синдром. Порођај трудница са хипертензивним синдромом у трудноћи. Порођај код трудница са прегестацијским и гестацијским дијабетом. Вођење трудноће и порођаја трудница са тромбофилијом. Порођај трудница са РХ изоимунизацијом. Порођај код вишеплодне трудноће. Порођај код карличне презентације плода. Порођај у теренским условима. Пружање помоћи и неге продиљи и новорођенчету на терену. Нега трудница са верификованим туморозним променама код мајке и плода. Припрема породиље и материјала код извођења акушерских операција. Постнатална сепса и ендотоксични шок и hellp синдром. Повреде мајке и плода у порођају. Прва нега новорођенчета и реанимација новорођенчета.			
Практична настава спољњи и унутрашњи преглед трудница и узимања анамнезе; пријем труднице и породиље; упознавање са физиологијом порођаја, близаначке трудноће, карличног става као и порођајима код патолошких положаја плода, налегања и ротације главе; акушерске операције: апликација клешта, вакум-екстрактора, спољни, унутрашњи и комбиновани окрет, ембриотомије. Ургентна стања у порођају, мале акушерске операције: серклаж, апликација и скидање; амниотомија, епизиотомија, мануелна и инструментална ревизија материце после порођаја; преглед постељице; контрола породиље у току 4.порођајног доба. Обрада епизиотомије и неге пуерпере после вагиналног порођаја и порођаја завршеног царским резом. Патолошки пуерпериум. Прихватање новорођенчета и прва нега новорођенчета. Вођење здравствене документације у трудноћи и порођају			
Литература 1.Живановић, В.Здравствена нега у гинекологији и акушерству; ауторско издање; Драган Срњић, Шабац, 2008. 2. Водич за бабице и лекаре. Општи принципи неге и лечења у породилишту. Министарство здравља Републике Србије.Београд.2009. 3. Милинчић Н. Инфекције и превремени порођај. Задужбина Андрејевић. Београд. 2005. 4. Водич за бабице и лекаре: Општи принципи комуникације са трудницама, породиљама и њиховим породицама; Министарство здравља РС, 2009			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:3
Методе извођења наставе Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијуме и завршни испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	50
колоквијум-и	20		
семинар-и	10		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Технике инструментирања
Наставник/наставници: др сц. мед. Момир Јовановић, Професор струковних студија
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Одслушани предмети Здравствена нега у хирургији са основама хирургије, Гинекологија, Акушерство
Циљ предмета Стицање специфичних знања и вештина у припреми и асистирању приликом хируршких интервенција и оперативних захвата у области гинекологије и акушерства. Стицање знања о савремени материјалима , инструментима и апаратима који се употребљавају у овој области, као и вештина рада са истим у оперативном окружењу у складу са стандардима и протоколима који се односе на опрему и особље. Упознавање са стандардима и прописима који се односе на ову област.
Исход предмета -Студенти треба да разумеју и усвоје знање о техничкој припреми сале и инструмената за хирургију, о организацији рада у операционом блоку, одржавајући исправност инструмената и апарата, као и имплементацију основних мере заштите особља и пацијената током операције . -познавање материјала који се користе у хирургији (инструменти, електронска и електроничка опрема, оптичка средства за рад, материјали за шивење- конач, копче, Стери-Стрип, ткивни лепкови) - обучити медицинске сестре / техничаре за инструментацију и учешће у хируршким и инвазивним дијагностичко-терапијским поступцима, као и за директно учешће у оперативном програму са хирургом и асистентима -стицање знање о употреби заштитне опреме током операције, заштити особља од инфекције током операције и оспособљавање за прву помоћ код повреда током операције -стицање знање о новим технологијама које се данас примењују у оперативном раду
Садржај предмета Теоријска настава • Историјски развој хирургије и хируршких инструмената, подела хируршких инструмената, врсте шавног материјала за шивење и обраду рана (конач, копче, стерил-стрип, лепкови за ткиво) • Основе стерилизације и стерилно прање руку, техника инструментирања код пацијената са болестима које се преносе крвљу (АИДС, хепатитис Б, хепатитис Ц), употреба заштитне опреме током операције и заштита особља од инфекције током хируршких процедура. • Прва помоћ код повреда за време хируршких процедура • Упознавање са операционим рубљем, заштитном одећом, и завојним материјалом • Организација рада у сали, просторни распоред особља и опреме у операционој сали, принципи рада (чисто/стерилно) у операционом блоку, одржавање исправности хируршких инструмената и упознавање са основним хируршким оперативним техникама. • Технике инструментирања, примарно и секундарно затварање ране, нструментирање током хемостазе и постављања лигатуре (избор инструменти и шавови), употреба и врста локалне анестезије (разређивање раствора), спроводна анестезија. • Технике инструментирања за ендоскопске поступке. Практична настава • Упознавање инструмената и његово разврставање по намени: -инструменти за сечење, за хватање и држање ткива, за ширење ткива (екартери разних врста). - Инструменти за шивење ткива различитих врста (крвни судови, тетиве, плућа...). Припремање и постављање разних врста катетера и дренажа. • Припрема инструментарског сточића, стерилно облагање, класификација инструмената, припрема резервног инструментарија и операционог рубља. Припрема оперативног поља, начин узимања и постављања компреса и чаршава. • Активно учешће инструментара у оперативном захвату (зауствавање крвављења, аспирација, екартирање, придржавање ткива, затварање оперативне ране, дренажа, постављање завоја). • Практичан рад циркулирајуће сестре у току операције. Практична обука и приказ рада апарата који се користе при оперативним захватима. Узимање и припрема за транспорт материјала за хистолошке и друге прегледе (пунктати, брисеви). • Припрема инструмената и технике инструментирања при оперативним захватима у гинекологији и акушерству: гинеколошка лапаратомија, хистеректомија, вагинална хистеросалпингектомија, колпоперинеопластика, царски рез). • Припрема инструмената и технике инструментирања при ендоскопским операцијама.

Литература • Технике инструментирања; Јагода Стојиљковић, Анита Стојиљковић; Наша књига, 2010. год. • Hemitz R. Surgical Instrumentation: An Interactive Approach. W.B. Saunders, 2008. • Wells MP, Bradley M. Surgical Instruments. A Pocket Guide. W.B. Saunders, 1998. • Научни и стручни радови у бази Pub Med			
Број часова активне наставе		Теоријска настава:3	Практична настава:2
Методе извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	60
колоквијум-и	10		
семинар-и	5		

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Назив предмета: Поливалентна патронажна заштита
Наставник/наставници: спец. др мед. Зорица Калуђеровић, предавач
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема услова
Циљ предмета Циљ предмета је стицање знања и вештина неопходних за праксу патронажних сестара, препознавање и дефинисање проблема код појединца, породице и заједнице, спровођење превентивних и куративних интервенција у пракси патронажне сестре.
Исход предмета Студент ће бити оспособљен да примени знања и вештине и учествује у процени основних људских потреба људи различитих старосних доби у породици и заједници; да активно партиципира у препознавању и утврђивању здравствених потреба појединца свих доби, породице и заједнице; да планира, реализује и процењује здравствену негу у заједници; да препозна и дефинише факторе ризика, препозна и промовише здравствене ресурсе у породици и заједници. Студент ће бити оспособљен да спроводи процес континуиране здравствене неге и примењује сестринску и другу медицинску документацију.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Поливалентна патронажна заштита предмет и циљеви изучавања. Патронажна служба у савременом здравству, историја развоја патронажне заштите. Поливалентна патронажна служба у систему примарне здравствене заштите, законско-организационе одредбе. Место, значај и улога поливалентне патронажне заштите у систему здравствене заштите и у заједници. Организација Службе поливалентне патронажне заштите. Место и улога медицинске сестре у поливалентној патронажи. Комуникација и специфичности комуникације у породици. Стратегије за постизање сарадње. Здравствено-васпитни рад у породици. Методе здравствено-васпитног рада у ППЗ, здравствено-васпитна средства. Поливалентна патронажна заштита породице; садржај рада у породици; интервенције на очувању и унапређењу здравља појединца и породице. Континуирана здравствена нега, дуготрајна здравствена нега у породици; улога патронажне сестре. Сестринска анамнеза, дефинисање актуелних и потенцијалних сестринских дијагноза и колаборативних проблема; улога медицинске сестре у решавању проблема. сестринска процена. Поливалентна патронажна заштита новорођенчади, одојчади, мале деце, школске деце, адолесцената, одраслих и старих особа. Поливалентна патронажна заштита жена, трудница, дојиља. Специфичности рада са оболелима од хроничних масовних незаразних болести, респираторних заразних болести, заразних болести, полнопрениосивих болести. Исхрана, физичка активност. Ментална хигијена и могућности унапређења менталног здравља појединца и породице – улога патронажне службе. Примена стандарда. Сарадња са другим службама, нивоима здравствене заштите и институцијама у локалној заједници.
Практична настава Упознавање и практични приказ организације Службе поливалентне патронажне заштите. Улога медицинске сестре. Комуникациони процес са појединцем и породицом. Здравствено-васпитни рад у породици. Методе здравствено-васпитног рада у ППЗ, здравствено-васпитна средства. Пиказ садржаја рада, сестринске интервенције на очувању и унапређењу здравља појединца и породице, интервенције патронажне сестре у промоцији здравља појединца и породице. Сестринска анамнеза, дефинисање актуелних и потенцијалних сестринских дијагноза и колаборативних проблема; улога медицинске сестре у решавању проблема. Сестринска процена потреба оболелом и породици. Посета поливалентне патронажне сестре породици новорођенчета, одојчета, малог детета, школског детета, адолесцената, одрасле и старе особе, жене, труднице и дојиље. Специфичности рада и посета појединцу и породици оболелог од хроничне незаразне болести (шећерне болести, кардиоваскуларне болести, респираторне болести, бубрежне болести.....). Специфичности рада и посета појединцу и породици оболелог од малигне болести. Унапређења менталног здравља појединца и породице – улога патронажне сестре. Примена стандарда. Практичан приказ сарадње са другим службама, нивоима здравствене заштите и институцијама у локалној заједници
Литература 1. Јевтић М, Нићифоровић Шурковић О, поповић М, Шегуљев З, и сар. Приручник за патронажне сестре за превентивни рад са одраслим становништвом, Институт за јавно здравље Војводине, Нови сад, 2009. 2. Лозановић-Миладиновић Д, Богдановић Р, Вујић Д, и сар.Стручно-методолошко упутство за спровођење Уредбе о Националном програму здравствене заштите жена, деце и омладине, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије „Др Вукан Чупић“, Београд, 2011.

3. Зилацић М, Гавран Ј. Здравствена њега у заједници. Зеница: Здравствени факултет Зеница, 2014.
4. Рачић М и сар. Породична медицина. Фоча: Медицински факултет Фоча, 2010
5. Мојсовић З. и сар. Сестринство у заједници. Загреб: Здравствено велеучилиште; Загреб 2006

Број часова активне наставе	Теоријска настава:3	Практична настава:2	
Методe извођења наставе			
Предавања, консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум, вежбе, практичан рад у породици и заједници и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	15	усмени испт	60
колоквијум-и	10		
семинар-и	5		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Палијативно збрињавање
Наставник/наставници: др сци. мед. Миле Деспотовић, професор струковних студија, спец. др мед. Тијана Јончић, предавач
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Нема услова за слушање и полагање испита
Циљ предмета Упознавање студената са филозофијом и праксом палијативног збрињавања, развој теоријских знања и вештина и ставова потребних за делотворно и емпатијско пружање услуга палијативног збрињавања. Стицање знања и вештина неопходних за разумевање, дефинисање и задовољавање потреба корисника палијативног збрињавања. Оспособљавање студената за тимски рад у палијативном збрињавању са посебним освртом на палијативну негу и компетенције медицинских сестара у тиму
Исход предмета Студенти ће разумети холистички приступ у палијативном збрињавању, посебно улогу медицинске сестре као носиоца палијативне неге и провајдера у палијативном збрињавању. Моћи ће да - ускладе збрињавање са индивидуалним потребама, жељама и вредностима сваког пацијента и његове породице - препознају знаке и симптоме и партиципирати у њиховој контроли и унапређењу квалитета живота палијативног пацијента његове породице - демонстрирају добре вештине комуникације, спремност да дискутују о етичким дилемама, способност рада у тиму, што доприноси унапређењу квалитета збрињавања
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појам и дефиниција палијативног збрињавања. Филозофија палијативног збрињавања. Принципи палијативног збрињавања. Историјски развој палијативног збрињавања у свету и код нас. Место палијативног збрињавања у оквирима јавног здравља. Организација палијативног збрињавања у свету. Организација палијативног збрињавања у Србији. Тимски приступ. Специфичности палијативног збрињавања деце. Стратегије палијативног збрињавања. Палијативна нега и место и улога медицинске сестре у палијативном збрињавању. Контрола бола и других симптома. Бол, класификација, процена бола, лечење, фармаколошке и нефармаколошке методе лечења бола. Сестринске интервенције у контроли бола. Принципи контроле симптома. Кашаљ, диспнеа, стридор, ране и кожа. Улога медицинске сестре у контроли гастроинтестиналних, неуролошких, психолошких/психијатријских и уролошких симптома. Исхрана палијативног пацијента. Хитна стања у палијативном збрињавању. Збрињавање у последњим часовима живота. Психосоцијални и духовни аспекти. Теорија Елизабет Киблер Рос. Комуникација у палијативном збрињавању. Саопштавање лоших вести у палијативном збрињавању. Едукација пацијената и породице. Стрес и синдром сагоревања. Туга и жалост. Еутаназија и асистирано самоубиство. Донирање органа и значај донорства. Етичке дилеме и правна питања у палијативном збрињавању. <i>Практична настава</i> Упознавање студената са наставном базом; практични приказ организације палијативног збрињавања и палијативне неге; тимски рад и место медицинске сестре у тиму за палијативно збрињавање; сестринска процена животних навика и потреба пацијената и породице; процес здравствене неге код процена у палијативном збрињавању упознавање са протоколом едукације у пракси; планирање обима здравствене неге; контрола виталних функција; контрола излучевина; контрола симптома и сестринске интервенције у контроли симптома; апликација лекова болесницима; нежељени ефекти третмана; примена здравствене неге у хитним стањима; специфичности сестринских интервенција у палијативној нези деце; комуникација са пацијентом током лечења и у палијативном збрињавању; саопштавање лоших вести; принципи правилне исхране; рехабилитација; специфичности сестринских интервенција у терминалној фази болести. Контрола стреса и синдром сагоревања. . Постављање дијагнозе за потребе сестринства. Вођење документације.. Задаци струковне медицинске сестре у едукацији пацијената и чланова породице. Учешће струковне медицинске сестре бабице у истраживањима у палијативном збрињавању.
Литература: 1. Бошковић С. Здравствена нега у онкологији. Висока здравствена школа струковних студија у Београду, 2012. 2. Јовановић Д. и сар. Основи онкологије и палијативна нега онколошких болесника. Универзитет у Новом

Саду, Медицински факултет, 2008.			
3. Downing J, Милићевић Н. Палијативна медицина. Европска Унија, 2012.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	
		Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Предавања, вежбе (уводне вежбе се реализују у кабинетима школе; остале у наставној бази), консултације, израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршни испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
активност у току предавања		10	писмени испит
практична настава		20	усмени испт
колоквијум-и		20	
семинар-и		20	

Студијски програм : Струковна медицинска сестра бабица			
Назив предмета: Психомоторни развој детета			
Наставник/наставници: др Слађана Арсић, професор струковних студија			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: положени испити из анатомије			
Циљ предмета: Да студент научи функционалну анатомију моторног система, фазе сазревања мишићног тонууса у развоју рефлекса и постуралних рефлексних реакција. Да научи хронолошки низ у развоју базичних и диференцираних моторних образаца по узрастним периодима (новорођенче, одојче, мало дете), принципе психомоторног развоја, јединство сензо-моторног, когнитивног и моторног развоја, теорије психомоторног развоја, клиничку патологију моторног система и принципе функционалне процене.			
Исход предмета: Да студент усвоји знање и овлада вештинама у процени и препознавању примарних, биолошких рефлекса, али и других заштитних рефлексних реакција новорођенчета. Да усвојено знање из оквира функционалне процене, користи за препознавање и праћење потенцијалног застоја у психомоторном развоју новорођенчета.			
Садржај предмета- <i>Теоријска настава:</i> Теорије и основни правци психомоторног развоја, моторни систем – функционална неуроанатомија и регулација моторике, постуралне рефлексне реакције и евалуација рефлексног сазревања, хронолошки низ у развоју базичних и диференцираних моторичких активности, психомоторни статус новорођенчета, психомоторни статус одојчета, психомоторни статус малог детета, тенденције у развоју, предуслови за развој, сазревање тонууса, периодизација психомоторног сазревања, дијагностичке методе за процену психомоторног развоја, стимулација психомоторног развоја код ризико беба и деце са присутним сметњама у психомоторном развоју, специјалне технике стимулације, саветодавни рад и обука родитеља. <i>Практична настава:</i> Процена моторике новорођенчета, процена тонууса новорођенчета, процена рефлексних реакција и праћење рефлексног сазревања новорођенчета, процена психомоторног статуса новорођенчета, процена развоја базичних моторичких активности одојчета (одупирање, окретање, седење, пузање, вертикализација), процена диференцираних моторичких активности одојчета (окуло-моторна функција шаке), процена психомоторног развоја детета (по периодима), обука коришћења тестова у процени, стимулативне технике код ризико беба (по периодима), практична примена стимулативних техника, саветодавни рад и обука родитеља.			
Литература 1. Иланковић В, Иланковић Н. Психомоторни развој детета, Београд, 2004. 2. Иланковић В. Рано откривање, дијагностика и третман поремећаја психомоторног развоја, Спец. Болница за развојну неурологију и церебралну парализу, Београд 2002. 3. Barbara Zukunft-Huber. Neometan razvoj odojčeta (prevod) Beograd 1998.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Предавања, вежбе, консултације и израда семинарских радова, учење за колоквијум и завршини испит			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испт	30
колоквијум-и	20		
семинар-и	20		

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Летња пракса 3				
Наставник: Наставник задужен за Летњу праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 2				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ летње праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору сходно његовим компетенцијама, а уз процену и асистенцију сарадника на нивоу примарне здравствене заштите.				
Исход предмета Студент ће бити оспособљен за: - тимски рад - поштовање хијерархије, препознавање своје улоге у тиму на нивоу примарне здравствене заштите. Такође ће бити оспособљен и да партиципира у промотивним и превентивним активностима намењеним женама, трудницама, породиљама и новорођенчету, као и породици ; преузимање одређеног броја задатака по процени ментора и сарадника, партиципацију у интервенцијама на нивоу примарне здравствене заштите				
Садржај предмета Практична настава : Упознавање студента са организацијом рада и специфичностима здравствене заштите у општој медицини, гинеколошкој, педијатријској, патронажној и служби кућног лечења дома здравља. Учешће струковне медицинске сестре бабице у пријему, тријажи и збрињавању пацијента на нивоу примарне здравствене заштите. Континуирана здравствена нега. Едукација корисника здравствене неге за очување и унапређење здравља и квалитета живота. Партиципација и учешће у раду патронажне заштите жене, труднице, породиље и неонатуса. Партиципација и учешће у раду саветовалишта. Партиципација и учешће у раду школе за труднице. Студент је у обавези да одради Летњу праксу 3 у трајању од 135 часова на нивоу примарне здравствене заштите (Дом здравља) и води Дневник летње праксе.				
Литература 1. Тијанић М и сар.Здравствена нега и савремено сестринство, Научна КМД, Београд, 2010. 2. Oxford Textbook of Public, 6th Edition, ISBN – 13: 9780199218707, Oxford University Press, 2016. 3. Springhouse. Сестринске процедуре, Дата статус ДОО Београд, 2010 4. Миловић Љ. Здравствена нега, Висока медицинска школа струковних студија, Ћуприја, 2005. 5. Кекуш Д. Здравствена нега у примарној здравственој заштити, ВЗШ, Београд, 2015.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 15
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Консултације, рад у реалном окружењу, учење кроз методе животне демонстрације.				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм/студијски програми: Струковна медицинска сестра бабица				
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, I ниво				
Назив предмета: Стручна прака 3				
Наставник: Наставници задужени за Стручну праксу				
Статус предмета: обавезан				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: Нема услова				
Циљ предмета Циљ стручне праксе је да студент буде укључен активно и пасивно у процесе који се одвијају у здравственом сектору на секундарном односно терцијалном нивоу здравствене заштите. Циљ је и да се студенти оспособе за дефинисање и решавање проблема и учествују у организацији здравствене неге гинеколошких, акушерских, педијатријских пацијената и палијативном збрињавању корисника и да стекне практична знања неопходна за истраживање у области бабиштва.				
Исход предмета Студент ће бити оспособљен да примени теоријска знања и вештине у пракси, препозна потребе, планира, организује и процењује негу и едукацију жена током трудноће, порођаја и бабиња; пружи стручну помоћ у порођају, да учествује у програмима раног откривања болести и поремећаја; учествује у дијагностичким поступцима у складу са компетенцијама. Такође, биће оспособљен да препозна патолошка и ризична стања у трудноћи, порођају и бабињама и учествује у контроли и вођењу ризичних порођаја и здравственој нези породиље и деце са ризиком. Студент ће разумети значај истраживања и биће оспособљен да активно партиципира у истраживачком тиму. Кроз стручну праксу студент се оспособљава да теорисјко и ограничено практично знање прошири и интегрише у динамичне процесе који се одвијају у реалном окружењу.				
Садржај предмета У референтним наставним базама, студент ће кроз стручну праксу да евалуира стечена знања и да се припреми за професионално обављање послова и задатака из области здравствене неге жена, трудница, породиља на секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите; упознавање и лично учествовање у сложеним дијагностичким и терапијским процедурама; Стручна пракса је дефинисана садржајима предмета: Здравствена нега у гинекологији 2; Здравствена нега у акушерству; Исхрана; Психофизичка припрема труднице; Скининг у гинекологији и акушерству; Ургентна стања са трансфузиологијом; Здравствена нега код ризичних и патолошких трудноћа; Технике инструментирања или Палијативно збрињавање; Увод у методологију истраживања. Студент је у обавези да одради Стручну праксу 3 у трајању од 465 часова у хоспиталним условима (службама и клиникама гинекологије и акушерства) и да Стручну праксу документује Књижицом стручне праксе.				
Број часова активне наставе				Остали часови: 20
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Методе извођења су условљене проблемима и потребама у здравственом сектору, а струковна медицинска сестра бабица најчешће користи: разговор; интервју; здравствено васпитни рад; организација; припрема болничког материјала, услова за извођење дијагностичких, терапијских и рехабилитационих процедура и праћење истих; препознавање знака и симптома основне болести и адекватно пружање помоћи; континуитрани мониторинг; рад у оквиру важећих стандарда здравствене неге; правилно вођење документације				
Оцена знања описна оцена Довољан, добар, одличан				

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица		
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво		
Назив предмета: Предмет завршног рада		
Наставник: Ментор Завршног рада		
Статус предмета: обавезан		
Број ЕСПБ: 2		
Услов: Положени испити предвиђени планом и програмом и обављена стручна и летња пракса		
Циљ предмета: Прикупљење података, дефинисање проблема, постављање циљева. Оспособљавање студента за повезивање теорије и праксе у улози Струковне медицинске сестре бабице		
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да прикупи непоходне информације, класификује их и на основу њих дефинише проблем који ће истражити и и на основу резултата донети одговарајуће закључке.		
Општи садржаји: Студент бира једну од области, дефинисаних елаборатом, за израду завршног рада (стручноапликативни и стручни предмети): Здравствена нега у хирургији са основама хирургије, Здравствена нега у интерној медицини са основама интерне медицине, Полно образовање и планирање породице, Здравствена нега у гинекологији, Здравствена нега у акушерству, Здравствена нега новорођенчета са основама педијатрије и неонатологије, Психофизичка припрема труднице, Скрининг у гинекологији и акушерству, Здравствена нега код ризичних и патолошких трудноћа, Технике инструментирања, Поливалентна патронажна заштита, Исхрана. Тему, односно предмет завршног рада студент дефинише заједно са предметним наставником изабране области. Од стране Академије студент добија документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање. Истраживање спроводи студент уз контролу ментора и сарадника. Студент, ментор и сарадник поштују етичке принципе у процесу истраживања. У оквиру Предмета завршног рада студент је у обавези да одради практичну наставу од 150 часова која је намењена за истраживачке активности.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 4
Садржај метода у истраживању: интервју, приказ случаја, анализа практичног рада на основу медицинске документације из области дијагностике и терапије, дијалог, асистенција, саветовање, здравствено васпитни рад, преглед литературе.		
Оцена знања		

Студијски програм: Струковна медицинска сестра бабица
Врста и ниво студија: Основне струковне студије, 1 ниво
Назив предмета: Завршни рад
Наставник: Ментор Завршног рада
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов: Положени испити предвиђени планом и програмом и обављена стручна и летња пракса
Циљ предмета: Презентација резултата добијених истраживањем и доношење валидних закључака заснованих на доказима
Исход предмета: Студент ће бити оспособљен да разуме и утиче на промене које се дешавају код човека у здрављу и болести; да прати праксу и да у њој учествује; да истражује и уводи новине у здравственој нези жене, труднице, породиље, као и у планирању породице и репродуктивном здрављу.
Општи садржаји: Елаборатом су дефинисане области за израду Завршног рада: Здравствена нега у хирургији са основама хирургије, Здравствена нега у интерној медицини са основама интерне медицине, Полно образовање и планирање породице, Здравствена нега у гинекологији 1, Здравствена нега у гинекологији 2, Здравствена нега у акушерству, Здравствена нега новорођенчета са основама педијатрије и неонатологије, Психофизичка припрема труднице, Скрининг у гинекологији и акушерству, Здравствена нега код ризичних и патолошких трудноћа, Технике инструментирања, Поливалентна патронажна заштита, Исхрана. Завршним радом ће бити обрађене специфичне теме у оквиру наставних предмета: - Здравствена нега у хирургији са основама хирургије: здравствена нега у хируршким гранама, поступцима дијагностификовања, лечења и рехабилитације хируршких болесника. - Здравствена нега у интерној медицини са основама интерне медицине: здравствена нега оболелих од интернистичких болести и задовољавање њихових специфичних здравствених потреба. - Полно образовање и планирање породице: Поремећаји у развоју полних органа жене и мушкарца. Сексуалност и сексуална активност. Ризично сексуално понашање. Сексуално злостављање. Ризично понашање младих. Планирање породице, Инфертилитет, превенција неплодности. Сексуално преносиве болести (СПБ); епидемиологија, фактори ризика, начини преношења, дијагностика, терапија, ризици и превенција. Значај планирања трудноће код младих и последице непланиране и нежељене трудноће. Календар здравља и промоција репродуктивног здравља жена. - Здравствена нега у гинекологији 1: Неинвазивне и минимално инвазивне методе дијагностике гинеколошких обољења. Улога бабице у дијагностици, лечењу и нези гинеколошких пацијенткиња у свим животним добрима. Организација и рад саветовалишта за малигна обољења, фактори ризика, дијагностика, лечење, превенција. Рано откривање малигну тумора полних органа жене и дојке. Улога бабице у нези иноперабилних стадијума малигну болести полних органа и дојке. Улога бабице у дијагностици, лечењу и нези менструалних поремећаја. Нега и превенција акутних и хроничних инфламаторних обољења полних органа жене. Нега и превенција сексуално преносивих болести. Улога бабице у саветовалишту за инфертилитет; дијагностичке методе, савремене методе терапије и превенција неплодности. Ургентна стања у децјем и адолесцентном добу. Ургентна стања у репродуктивном добу жене. Ургентна стања у периоду климактеријума и сенијума. - Здравствена нега у гинекологији 2: Улога бабице у превентивним гинеколошким прегледима. Улога бабице у дијагностици, терапији и нези код ванматеричне трудноће. Специфичности преоперативне припреме болесница за вагиналне и абдоминалне операције; специфичности преоперативне припреме болесница за лапароскопске операције. Посебности постоперативне неге гинеколошких пацијенткиња. Опште карактеристике здравствене неге у превенцији и нези раних и касних постоперативних компликација. Специфичности неге у оквиру дијагностике и лечења малигну обољења гениталних органа жене: оперативна, конзервативна, зрачна терапија. Улога бабице код хитних стања у гинеколошкој дијагностици и нези. - Здравствена нега у акушерству: Акушерска анамнеза. Гинеколошки преглед труднице; ултразвук; кардиотокографија, лабораторијске анализе. Нега трудница код претећих побачаја и превремених порођаја. Исхрана у трудноћи и пуерперијуму. Здравствена нега у трудноћи. Рад у трудноћи, гимнастика и спортови у трудноћи, полни односи у трудноћи. Рад струковне медицинске сестре бабице у ванредним условима (пандемије, ратна стања, деловање других врста агенаса); Здравствена нега код порођаја завршених Царским резом. Нега пуерпера; дојење; Здравствена нега трудница чији је порођај завршен у епидуралу - перидуралу. Специфичности акушерске неге. - Здравствена нега новорођенчета са основама педијатрије и неонатологије: Исхрана новорођенчета. Вакцинација новорођенчета. Кардиолошка и пулмолошка обољења неонаталног узраста. Физиолошка и патолошка жутица новорођенчета, хипогликемије новорођенчета, конвулзије у неонаталном периоду. Инфекције настале интраутерино и у неонаталном периоду. Сепса новорођенчета. Физиолошке и патолошке промене код превремено рођеног детета.. Ургентна стања у неонатологији. - Психофизичка припрема труднице: Психолошки аспекти трудноће, психолошке промене, емоционална стања и поремећаји. Стрес и трудноћа, психолошке методе припреме за порођај. Психолошке методе контроле и

ублажавања бола. Психофизичка припреме трудница за порођај. Значај кинезитерапијског третмана. - Скрининг у гинекологији и акушерству: Фактори ризика за малигна обољења код жена; Скрининг методе и организација скрининга. Скрининг тестови. Скрининг малигних тумора полних органа код жена; Дијабетес и трудноћа. Кардиоваскуларна обољења у трудноћи. Хематолошка обољења у трудноћи. Скрининг конгениталних аномалија. Превенција спонтаних побачаја. - Здравствена нега код ризичних и патолошких трудноћа: специфичности патолошких и ризичних трудноћа, здравствена нега код истих, партиципација бабице у третману, порођају и збрињавању труднице са патолошком и тризичном трудноћом, специфичности збрињавања новорођенчета са ризиком. - Технике инструментирања: Организација рада у сали, просторни распоред особља и опреме у операционој сали, принципи рада (чисто/стерилно) у операционом блоку, одржавање исправности хируршких инструмената и упознавање са основним хируршким оперативним техникама. Технике инструментирања, примарно и секундарно затварање ране, нструментирање током хемостазе и постављања лигатуре (избор инструменти и шавови), употреба и врста локалне анестезије (разређивање раствора), спроводна анестезија. Технике инструментирања за ендоскопске поступке. - Место и улога струковне медицинске сестре бабице у поливалентној патронажи. Комуникација и специфичности комуникације у породици. Стратегије за постизање сарадње. Здравствено-васпитни рад у породици.. Поливалентна паронажна заштита породице; интервенције на очувању и унапређењу здравља појединца и породице. Континуирана здравствена нега, доготрајна здравствена нега у породици; улога патронажне сестре. Сетринска анамнеза, дефинисање актуелних и потенцијалних сестирнских дијагноза и колаборативних проблема; улога медицинске сетре у решавању проблема. сестринска процена. Поливалентна патронажна заштита новорођенчади, одојчади, мале деце, школске деце, адолесцената, одраслих и старих особа. Поливалентна патронажна заштита жена, трудница, дојиља. Ментална хигијена и могућности унапређења менталног здраља појединца и породице – улога патронажне службе. - Исхрана: Исхрана у трудноћи. Енергетске и нутритивне потребе у трудноћи. Исхрана у лактацији. Енергетске и нутритивне потребе новорођенчета. Енергетске и нутритивне потребе мајке у периоду лактације. Прехрамбени адитиви. По завршеном истраживању студент припрема завршни рад у писменој форми. Завршни рад у складу са Правилником о Завршном раду може бити прегледни рад, истраживачки рад или приказ случаја. Ментор и студент морају поштовати упутства за израду и презентацију Завршног рада. Саставни делови завршног рада су: - садржај - увод - циљ - метод - резултати --дискусија - закључак - преглед литературе - прилози Студент завршен и укоричен рад са потписом ментора предаје Студентској служби и пред комисијом, коју уз ментора чине још два члана, усмено брани завршни рад. Методе извођења: Када студент испуни услов (положени сви испити) опредељује се за стручно апликативну област из које жели да ради завршни рад. Од стране школе студент добија документацију и бива упућен у наставну базу где ће обавити истраживање. Истраживање се спроводи од стране студента уз контролу ментора и сарадника. Студент и сарадник поштују етичке принципе у процесу истраживања.Садржај метода у истраживању: интервју, приказ случаја, анализа практичног рада на основу медицинске документације из области здравствене неге, дијалог, асистенција, саветовање, здравствено-васпитни рад, помагање, организација.		
Број часова активне наставе	Теоријска настава:	Практична настава: 10
Садржај метода: презентација, питања, одговори.		
Оцена знања		
6 (шест); 7 (седам); 8 (осам); 9 (девет); 10 (десет).		